

lyet az öreg katona a régi világ emberei és intézményei ellen megkezdett. Ha most visszaemlékezünk az óráni, dakari és egyéb angol támadásokra, egyszerre megvilágosodik előttünk, hogy Pétain voltaképpen sohasem nyilatkozott az angolok ellen, meghagyta ezt Lavalnak vagy pedig Boudoinnek. Pétain óvatos volt, tartózkodó maradt és két vasat tartott a tűzben. Szeptemberig, amikor még közeli volt a nagy francia összeomlás és a német orientációt nagyon veszélyes lett volna közönnnyel kezelni, Pétain sürűn hangoztatta a birodalommal szembeni lojalitását, de tél közeledtével egyre gyakrabban kacsintgatott legalább is Washington felé. Előszóval hallgatott rossz tanácsadóira, akik nagyon melegen pártfogolták az amerikai orientációt, márcsak gazdasági szempontból is és jobb viszonyt sürgették Londonnal. Előszóval kezdtek ki Laval pozícióját is: addig sugták-bugták a marsall fülebe, hogy Laval diktatúrára tör és Pétain háttérbe akarja szorítani, míg Pétain elhúta és egy napon Lavalt eltávolította helyéről.

Azóta minden közeledés megszakadt Párizs és Vichy, helyesebben Vichy és Berlin között. Berlin Lavalt tekinti a legbiztosabb zálogának a német-francia megértés vonalán és nem hajlandó bizonytalan játszmákba fogni Flandin személyében. Túl-ságosan átlátsonnak tünik Berlinből a pétaini játékok, semhogy engednék felülni magukat. Berlinnek most az az álláspontja, hogy hagyja menni a dolgokat a maguk útján. Az idő már nincs messze, amikor Pétain két kézzel fogadná vissza Lavalt, de akkor a németek tárgyalási készsége már jóval kisebb lesz. Erzik ezt a francia nép józanabb elemei, különösen azok, akik nagyobb távlatból látják a dolgokat és mielőbbi kiegyezést sürgetnek, míg nem késő. Pétain azonban a „vágni, vágni, vágni” álláspontjára helyezkedett és ki akarja vágni a tavaszt. Az a feltevés, hogy a tavasz meghozza a döntést és akkor akár Németország

győz, akár más hatalom, Franciaország megőrizte szabad kezét. A francia újságok ennek megfelelően is írnak. A „Temps” minapi vezércikkében azt hangoztatta, hogy Franciaország megtanult szenvedni, de várni is. Az idő nekünk dolgozik — mondják most ismét Franciaországban, akárcsak a háború megindításának hónapjaiban, amikor azt hitték, hogy blokáddal, éhségzárlattal könnyen elintézhetik Németországot. Veszélyes játék ez, de a németek egyelőre nem avatkoznak bele. Mosolyogva nézik Pétain „forradalmásját”, a „nemzeti forradalomnak” csufolt nagy felbuzdulást, amely most egyfelől tanácskozó kamarát létesített a régi világ sok levitézlett alakjával és az új ismeretlenek sevégeivel, másrészt egységpártot szervez — határidőre; a szervező bizottságnak ugyanis csak február közepétől számított 2 hónap múlva kell elkészülnie munkájával. Mosolyogva nézik mindezt Berlinben, de Rómában is s jól tudják: mindez a kicsinyes játék nem tarthatja fel az igazi kibontakozást!

SCHULER JÓZSEF
TURÁN

Befejezték a hadigondozottak ügyeinek bevizsgálását

Mikor kell jelentkezni a hadirokkantoknak és özvegyeknek

Nagyvárad thj. város Hadigondozó Bizottsága 40670/1940. szám alatti a következő hirdetményt adta ki:

A nagyméltóságú Honvédelmi Miniszter úr által kiküldött népgondozó — illetve igénymegállapító bizottság a város területén lakó hadigondozottak által bejelentett igények felülvizsgálati munkálatait befejezte.

Az igénymegállapító bizottság határozatát 1506 hadigondozottal szemben meg is hozta, amely határozatokról szóló értesítéseket a következő sorrendben veszik át a hadigondozottak a hadigondozó bizottság részére ideiglenesen Nagyváradon, volt Körös-utca — most Gróf Csáky István-utca — 42. szám alatt kijelölt helyiségében. A hadirokkantak közül A—K betű-

vel kezdődő nevű egyének 1941. évi február 3-án délelőtt 9 órától délután 1-ig.

1941. évi február hó 4-én délelőtt 9 órától délután 1-ig L—Zs betűvel kezdődő hadirokkantak.

A hadiözvegyek A—K betűig férjeik nevét illetőleg 1941. évi február 5-én délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

1941. évi február 6-án délelőtt 9 órától 1 óráig az L—ZS betűvel kezdődő hadiözvegyek, továbbá hadiárva és hadigondozott egyéb családtagok.

Mindenki köteles egy negyed ív papíron saját nevét és pontos új lakcímét (az új utca és új házszám feljegyzésével) az értesítések átvétele alkalmával a bizottság kiküldöttjeinek átadni.

Azok a hadigondozottak, akik még ezidőszent értesítést nem kapnak, később fognak felülvizsgálatni és ennek megtörténte után kapják meg a bizottság határozatáról szóló értesítést.

Nagyvárad, 1941. január 31-én.
Dr Gyapay s. k. h. polgármester.

FERENC JÓZSEF
KESERUVIZ

A Nagyvárad és Biharmegyei Vendéglősök Egyesülete megválasztotta új vezetőségét

Csütörtökön este a Kereskedelmi Csarnok kistermében tartotta meg a Nagyvárad és Biharmegyei Vendéglősök Egyesülete a visszacsatolás óta első közgyűlését. A közgyűlés iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg és nemcsak a helybeli vendéglősök jelentek meg teljes számban, hanem képviseltette magát az Országos Szövetség is. A központi szövetség részéről megjelent Boros Gyula országos elnök, Szöllös Ferenc országos ügyvezető elnök, Wind János országos alelnök, Pusch János országos főtitkár. A kolozsvári Vendéglősök Egyesülete részéről Szirmay és Erlich vendéglő tulajdonosok jelentek meg. A közgyűlést Szatmár és Debrecen Vendéglősök Egyesületei sürgönyileg üdvözölték.

A Híszkegy elmondása után Nánási József ideiglenes ügyvezető elnök meleg szavakkal üdvözölte a megjelent fővárosi és kolozsvári vendégeket és a városi tagokat. Utána dr. Kalas László főtitkár részletesen beszámolt az Egyesületnek eddigi működéséről. A visszacsatolás után újra kellett szervezni az Egyesületet és ekkor lehetett igazán látni a régi és az új rendszer közötti különbséget. A magyar a becsület, munka és tiszta erkölcsöt választotta szimbólumául. — mondotta többek között. Nagy tisztséggel elmondott beszámolója végén, ramutatott azokra az előnyökre, amelyek az Országos Egyesületbe való belépést jelentik. A főtitkári jelentés meghallgatása után a közgyűlés kimondta, hogy csatlakozik a Magyar Szállodások, Vendéglősök és Kocsmárosok Országos Szövetségéhez és ezáltal mint ennek nagyvárad és biharmegyei szakosztálya fog működni.

Szöllös Ferenc országos ügyvezető elnök, nagy hatású beszédben ismertette az Országos Szövetség munkaprogramját és célját. Megemlítette, hogy legközelebb megszervezik a szakoktatást, felállítják a közös beszerzési intézményeket, központi borpincéket, sörraktárakat. De legfőbb céljuk a tisztességtelen verseny kiküszöbölése által a magyar vendéglátó iparosok régi jó hírnevének visszaállítása.

Dr. Kalas László főtitkár felolvasta az új alapszabályokat, amelyet a közgyűlés egyhangúlag elfogadott. Ezután sor került az új vezetőség megválasztására.

A közgyűlés nagy lelkesedéssel a városi vendéglősök nevezetű, kiváló szakembert, Leitner Ferencet választotta meg diszelnökének, aki az elnöki széket elfoglalva, a választást le is vezette. Elnök lett Bornemisz Béla, az Émke kavéház tulajdonosa. Alelnök Nánási József. Választmányi tagok: Nedelkó János, Krajcsik István, Főrek Antal, Szupkay Miklós, Fülöp István.

Megnyílt a
KORONA étterem
Nagyvárad, Horthy Miklós-ut 23 szám alatt. Jó borok. Kitűnő konyha. Hangulatos zene. A legjobb családi vacsorázóhely. Külön termek.
Szíves pártfogást kér
VERES MARGIT
a Korona-étterem tulajdonosnője

Jónás Lajos, Habi József, Balaskó Ferenc, Bajkay Sándor, Porkoláb Sándor, Szűcs Sándor, Serbán Pál, pénztárnok Novák Gyula, póttagok Páczkán Kálmán, Főrizs Sándor, Borsi Géza, Széplaki Imre, Ellenőrök Horváth Béla, Szekeres Máttyás, jogtanácsos dr. Kalas László.

A közgyűlés kimondta, hogy a volt Vendéglősök Egyesületének vagyoni állagát átadja az újonnan megalakult szakosztálynak. Ezután az új elnök rövid beszédben köszöntö meg a megválasztását és biztosította a megjelenőket, hogy igyekezni fog a bizalmat kiérdemelni. A megválasztott új vezetőség és a vendégek tiszteletére Leitner Ferenc diszelnök, a Kék Macska étterem tulajdonosa ebédet adott.

Ismerettséggel

biró hölgyek és urak
szép mellékjövedelemre
lehetnek szert könnyű
akvizíciós munkával egy nagyvárosokban, mint vidéken. Címeiket referenciával megjelöléssel sürgősen „Mellékkereset” jellegre a Rudolf Mosse hirdetőirodába

Nagyvárad, Rákóczi út 13. szám.

A szovjet erélyes tiltakozása Angliában egy szovjet hajó feltartóztatásáért

Newyorkból jelenti a NTI.: Amerikai hírszolgálati irodák jelentése szerint Malsky londoni szovjet nagykövét pénteken Londonban Buller külügyi államtitkárnak átadta kormánya tiltakozó jegyzékét a „Kuriantikos” hajó Falkland szigetnél történt feltartóztatása miatt. Tiltakozott a nyers és kikészített bőrből, valamint gyapjuból álló szállítmány egy részének lefoglalása miatt. A hajó Buenos Airesből Vladivosztokba hajózott. A brit kormány megígérte, hogy megvizsgálja az ügyet. A nagykövét Danton zárlatügyi miniszterrel is tárgyalta.

Árveresi hirdetmény

A váradszentmártoni körjegyzőség helyiségében 1941. évi február hó 6-án délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el lesz adva a Rontó község tulajdonát képező 137 erdei méter tűzifa és 29 ag csomó. Kikiáltási ár 15 pengő méterenként, 6 pengő ag csomóként.

Az Érdeklődőknek közlelhibi felvilágosítást ad a váradszentmártoni körjegyzői hivatal. Telefon 22—97.

Rontó, 1941. január 27.

Argyelán Tivadar,
községi bíró.

Csepregy,
körjegyző.

Mindazon jóbarátoknak és ismerősöknek, akik édesapánk

VARGA JÓZSEF

nyug. városi kir. járásbírói főigazgató temetésén résztvettek és fájdal munkát ez által enyhítették, ezúton mondunk hálás köszönetet

a gyászoló család.

Meglepetésszerű hatalmas német légitámadás Délkelet-Anglia ellen

Jelentős katonai és ipari központokat bombáztak a német repülők. — Az angol lakosságot vakrémület fogta el és idejük sem volt a menekülésre

Berlinből jelentik (NTI): A Német Távírási Iroda hadijelentéséhez közzéteszük a következőket közlik: A német légiereő nagy erővel sújtott le. Az angol hírverésnek ellentétben a szava. A légitámadás leginkább Délkelet-Anglia ellen irányult. A német repülők egymást követő támadásokkal London hadiszempontból fontos célpontjait árasztották el. Angol jelentés szerint a német légi támadás olyan meglepetésszerűen jött, hogy a lakosságnak sok esetben nem is volt ideje, hogy az óvóhelyeket felkeresse. Sok ember oltalmát keresve, a kövezetbe lapult. Egy német bombázó száz méterre ereszkedett le. A mély repülés nyomán vakrémület vált urrá. A német repülők a sok támadás során, amelynek célpontjai Délkelet-Anglia fontos katonai berendezései voltak, jelentős sikereket ért el. A német repülők repülőtereket, légvédelmi tüzérségi állásokat, ipartelepeket, gépkocsi sorokat és vasutvonalakat bombáztak. A támadásokat, amelyeknek megsemmisítő hatásuk volt, nyolcvan-száz méteres magasságból hajtották végre. Ellenséges repülőtereken, német bombázók több repülőgépet felgyújtottak. Más gépekben géppuskatűzzel tetek kárt. Több bomba hullott állomásokra. Egy tehervonat telitalálat következtében kisklótt.

Halifax szerint Hitler főütőkártyája a tengeralattjáró Angliának szüksége van repülőgépekre és hadieszközökre

Washingtonból jelentik (NTI): Halifax lord angol nagykövet kijelentette, hogy az angol háborús célokról nem nyilatkozhatik, de reméli, hogy amint alkalma adódik, a nyilvánossággal is közölheti. Ezután ismertette, hogy Angliának legsürgősebb szüksége van repülőgépekre, hadieszközökre, hajókra, mert Hitlernek ebben a háboruban a főütőkártyája a tengeralattjáró.

Derna kiürítésével új fejezethez érkeztek az északafrikai harcok

Az angolok Bizertát is meg akarják szállni

Rómából jelenti a Stefani: Derna kiürítésével az északafrikai harc új fejezethez érkezett. A harcok színtere átolódott. Az angol gepesített osztagoknak rendkívül nehéz feladatuk lesz, viszont az olaszoknak nagyobb ellenállási lehetőségeik nyílnak. Az olasz hadijelentésekből kitűnik, hogy az olasz csapatok állásaikat Dernától délre és nyugatra foglalták el.

Rómából jelentik (MTI): Londoni körökben számolnak azzal az eshetőséggel, hogy az angolok kísérletet tesznek Bizerta megszállására. Ilyen módon az angolok biztosítani akarják a hajók átvonulását Tunis és Pantelleria között.

Anglia pénzért vásárolt katonákat Transjordániában.

Beirutból jelenti a NTI: Arab nacionalista körök szerint Abdulah Transjordánia emírje és Anglia között titkos szerződés jött létre. Eszerint 50.000 embert bocsát Anglia rendelkezésére, fejenként tíz arany fontért, tehát összesen 500.000 fontért. Decem-

ber végéig az emír 5000 embert állított ki és 50.000 fontot kapott. Az arabokat katonai munkásoknak használják fel angol katonai szolgálatban.

Influenza

megbetegedéseknél jó szolgálatot tesz a megbízható

ASPIRIN
TABLETTA

Döntő fordulat előtá görög-olasz háború

A görögök békeindítványára lehet számítani

Budapestről jelentik: A Nemzeti Újság írja: Belgrádi jelentés szerint a jugoszláv fővárosban penteken híre terjedt, hogy az olasz-görög háború fordulat előtt áll, mert a görögök békeindítványára lehet számítani. Ez a hír politikai körökben érthető feltűnést keltett. A híradás három forrásra támaszkodik. 1. Athéni utasok elbeszélése. 2. A laibachi Slovenec című lap athéni jelentése. 3. A Ste-

fani ügynökség egyik bukaresti forrásból származó híre.

Belgrádból jelenti a Bud. Tud.: A görög-albán hadszínterről érkező hírek szerint a harcok ereje fokozódik. Mindkét részen jelentős erősítéseket vetettek harcba, különösen az arcvonal középső részén erős a küzdelem. Támadások és ellentámadások sokszor váltják egymást. Jelentékeny változások még nem történtek.

A LEGNAGYOBB ELISMERÉS

kíséri útján az ORION nagy zenegépet. Világvevő csúcscsúper ez, nyomógombos hangolással, elektromos gramofonnal. Rövidhullámú sávnyújtó, fading-automata, varázs-szem, luxus-kivitel.

A zeneértő nemeshangú készüléke az

ORION 177AG

Kapható minden ORION rádió-kereskedőnél.

Bemutatja a **"MUSICA"** Rácz Ernő cég Rákóczi-út 9. sz.

Bemutatja **Fülöp Károly** rádió és elektro-mechanikai vállalat. Nagyvárad, Rákóczi-út 25. sz.

Bemutatja **Bodor László** rádió és műszaki szaküzlete Nagyvárad, Szent László tér 1. szám.

Fontos közbenjárások a nyugdíjasok, tanítók és vasutasok érdekében

Az Erdélyi Párt képviselői állandóan igen fontos népünket közelről érdeklő ügyekben igyekeznek a kormány tagjainál eljárni. Többnapos tartózkodás után tegnap érkezett haza Budapestre Arvay Árpád képviselő, aki munkatársainak a következőkban számolt be útjának eredményéről:

— Képviselőtársammal igen sok, nagyfontosságú kérdésben jártunk el az egyes minisztériumokban. Patzkó Elemér dr képviselővel Szász Lajos államtitkár kerestük fel, akinél a nyugdíjasok ügyének rendezését sürgettük meg. Tudvalevő, hogy a nyugdíjasok csak előleget kapnak, mindaddig, míg a nyugdíjuk véglegesen nem rendeződnek. Szász államtitkár közölte, hogy a kérdés végleges rendezése azért késik, mert Dorner államtitkár több hét óta betegen fekszik. Most már azonban felépült és irányítása mellett már el is készült az erdélyi és keleti részek nyugdíjkérdését rendező miniszteri rendelettervezet, amelyet már el is jutattak a pénzügyminiszterhez. Az erdélyi képviselők kérték az államtitkárt, hogy a tervezetet juttassák el az erdélyi képviselőkhez, hogy megtehessek arra észrevételeiket, javaslataikat és a sérelmeket orvosoltathassák. Az államtitkár megnyugtató válasza után remélhető, hogy az erdélyi nyugdíjasok ügye rövidesen nyugvópontra jut.

— A tanítói áthelyezések ügyében báró Braunecker Antal szilágysági

képviselőtársammal a kultuszminisztériumban jártunk el. Feltártuk a miniszter úr előtt a sérelmeket s azt a választ kaptuk, hogy városokba lehetőleg családos embereket neveztek ki, míg vidékre egyedülálló személyeket neveztek ki. A minisztériumban közölték velünk, hogy a tanítóhiányra való tekintettel ideiglenes tanítókként alkalmazni fognak öt hat középiskolát végzett egyéneket is, azzal a kötelezettséggel, hogy ezek két nyáron továbbképző tanfolyamokat végeznek s azok sikeres elvégzése után megkapják végleges kinevezésüket, illetve oklevelüket.

— Végül igen nagyfontosságú eredményt értünk el az elbocsátott vasutasok ügyében. Ember Géza és Patzkó Elemér képviselőtársaimmal felkerestük dr Szigetvári Juranics Albert főtanácsost s feltártuk, hogy többszáz, a románok által elbocsátott vasúti alkalmazott helyzetében még most sem történt döntés. Kérésünkre azt a meglepő választ kaptuk, hogy a vasutasok kéréseit teljesen hiánytalanul küldötték be. Nem tűnik ugyanis ki az írásokból, hogy miért maradtak állás nélkül. Epen ezért azt tanácsolom az elbocsátott és jelenleg is állás nélkül levő vasutasoknak, hogy az elbocsátás okát feltűntető írásokat sürgősen küldjék el dr Szigetvári Juranics Albert főtanácsos címére, a MÁV igazgatóság Andrássy-út 75. sz. alá, — fejezte be nyilatkozatát Arvay képviselő.

Február 18.:

BAZILIDES MÁRIA

dalestje (ref. kulturpalota.)

A zongoránál: **KÓSA GYÖRGY**

Jegyek 1-5 pengős árban **Harmónia Hangversenyirodában**
Rákóczi-út 9. szám. — (Saroküzlet.)

Nemzetmentő munka folyik az Értelmiségi Munkanélküliség Kormánybiztosságán

A nemzeti önállósítási alaphól eddig tízmillió pengővel kétezerhatszáz kis embert önállósítottak

Felszabadulásunk óta a keresztény, magyar kispolgárok körében óriási érdeklődés nyilvánul meg a nemzeti önállósítási alap kölcsönei iránt. Tekintettel arra, hogy ide irányuló felvilágosításokért számtalan esetben fordulnak hozzánk olvasóink, de tekintettel arra is, hogy bizonyos elemek szándékosan igyekeznek megfélemlítő híreket terjeszteni a kormánybiztosság működéséről, jónak láttuk, hogy a kellő tájékoztatásért magához a kormánybiztossághoz forduljunk.

Nem adnak interjút

A hatalmas Klotild-utcai bérpalota kapuján állandóan hangya módra nyüzsgés ki-be a nép, mert rendkívül sok egzisztenciális ügy felett döntenek itt. A hivatalos ajtókon ott olvashatjuk: „Folyamatban lévő ügyekben senkit sem fogadunk!” és valóban a „kijárási” itt ismeretlen fogalom, sőt — bármily hihetetlen — még protezsálni sem lehet, de egyéb ügyekben a legszívegyesebben fogadnak itt mindenkit. A kormánybiztosság egyik főtisztviselője Dr. Bujdosó (Stokker) József törvényszéki bírósági elnök elszármazott régi jó barátom, aki ölelő karokkal fogad, de interjút nem ad. A kormánybiztosság helyettese, dr. Dobiecky Sándor min. tanácsos szintén régi túrístabajtársam, de interjút ő sem ad. Nem adhatnak, mert a kormánybiztosságnak nem az önéklám, hanem a csendes és eredményes munka a célkitűzése. Hiába minden baráti kérés, rábeszélés — úgy látszik, hogy itt tényleg nincs protekció — végül is maga dr. Kulcsár István kormánybiztos ad engedélyt arra, hogy dr. Balla Mihály min. oszt. tanácsos, az önállósítási alap osztályfőnöke, kihangsúlyozottan a „Magyar Lapok” számára, a kért felvilágosításokat megadja.

lomb, sőt — bármily hihetetlen — még protezsálni sem lehet, de egyéb ügyekben a legszívegyesebben fogadnak itt mindenkit. A kormánybiztosság egyik főtisztviselője Dr. Bujdosó (Stokker) József törvényszéki bírósági elnök elszármazott régi jó barátom, aki ölelő karokkal fogad, de interjút nem ad. A kormánybiztosság helyettese, dr. Dobiecky Sándor min. tanácsos szintén régi túrístabajtársam, de interjút ő sem ad. Nem adhatnak, mert a kormánybiztosságnak nem az önéklám, hanem a csendes és eredményes munka a célkitűzése. Hiába minden baráti kérés, rábeszélés — úgy látszik, hogy itt tényleg nincs protekció — végül is maga dr. Kulcsár István kormánybiztos ad engedélyt arra, hogy dr. Balla Mihály min. oszt. tanácsos, az önállósítási alap osztályfőnöke, kihangsúlyozottan a „Magyar Lapok” számára, a kért felvilágosításokat megadja.

A kérvényezők számához képest a kölcsönben részesítettek száma ma csekélynek mondható. Mi az oka ennek?

Sok az olyan kérelmező, aki az előírt feltételeknek — jogosultság, képesítés, rátermettség — nem felel meg. Azok közül is sokat nem részesítettünk segélyben, akik különben a követelményeknek minden tekintetben megfelelnek, de olyan helységben és olyan szakmában akarnak magukat önállósítani, ahol abban a szakmában már sok keresztény magyar ember dolgozik önállóan. Nekünk az az óhajunk, hogy olyan helyeken és olyan munkaterületeken álljanak sorompóba a törekvő ifjú magyarok, ahol eddig túlnyomóan vagy kizárólag csak idegenek foglalták el a helyet. Az elbírálásnál nekünk első sorban nem egyéni, hanem általános nemzeti szempontot kell tekintetünk és a kölcsönök zömét nem oda kell juttatnunk, ahonnan esetleg több kérvény érkezik, hanem ahol a magyar érdekeket jobban kell erősíteni.

Mi az általános kép az eddig nyújtott kölcsönök alapján? Megállják-e a helyüket az önállósítottak?

Az eredmény kielégitő, annak ellenére, hogy az önállósítások gazdaságilag nehéz időben történtek és hogy a fiatal gazdák nagy része időközben 2-3 ízben teljesített több hónapos katonai szolgálatot. Számokban kifejezve a kölcsönben részesültek 60 százaléka kitűnő, 25 százaléka jó eredményt ért el és 15 százaléka az, amely nehezen, vagy sehogysem boldogul.

Jól esik ezt hallanunk, mert ez a magyar faj életrevalóságát bizonyítja és kézzelfoghatóan cáfolja meg azt, hogy az ipari és kereskedelmi pálya

kizárólag a „kiválasztott faj” számára tartott fenn. Ime nem kell egyéb, mint egy kevés támogatás az elinduláshoz és az életerős magyar egzisztenciák egész sora sarjad az eddig tikkadt mezőkön. Kérem tanácsos úr, radnk nézve most a legfontosabb kérdéssem következik: mit várhatnak a most felszabadult keleti részek az önállósítási alaptól?

Különös szeretetet és megértést, ami pénzben kifejezve több millió pengőt fog jelenteni. Általános nemzeti érdek, hogy ott a magyarságot erősítsük és 22 év mulasztását pótoljuk. Kolozsváron már működik is a kirendeltségünk és már sok kérvényt intézünk el kedvezően.

Mégis némi panaszok hallatszanak az ügykezelés lassúsága miatt. Nem lehetne-e az ügymenetet gyorsítani?

Nálunk a restancia ismeretlen fogalom. A napi postáját mindenkinek minden nap el kell intéznie. A késedelemnek majdnem kizárólag maguk a kérelmezők az okai. Kérvényüket ugyanis hiányosan felszerelve nyújtják be, jöllehet nyomtatott felvilágosításaink díjtalanul állanak rendelkezésükre a helyi kamaráknál, ipar-területi és elöljáróságoknál. Időt vesz azonban igénybe mindenesetre a helyi és személyi felvilágosításkérés is, mert csak megfelelő helyre és megfelelő embernek nyújthatnak kölcsönt. Kérem, hogy a következőket különösen hangsúlyozza ki. lapjában: 1. a hiánytalanul felszerelt kérvény az első fokú közigazgatásági hatóságnál nyújtható be. 2. Csak képesítéssel bíró egyénnek a saját szakmájában való önállósításhoz nyújthatunk kölcsönt. 3. Olyan helységbe, ahol abban a szakmában már elég sok önálló magyar ember van, kölcsönt nem nyújthatunk.

Megnyugvással hagytam el dr. Balla Mihály tanácsos szobáját, mert úgy éreztem, hogy ez a nagyon fontos magyar ügy kitűnő kezekben nyugszik. És ha el fognak következni ismét a nyugodt és békés fejlődés évei az itt és így elvetett magból fog kisarjadni az a drága magyar kalász, amely pompázóvá teszi eddig parlagon heverő magyar ugart.

PAPP LAJOS

Tizenkétezer kérvény

Dr. Balla Mihály miniszteri oszt. tanácsos lekötő szívéllyességgel fogad. Beszélgetés közben a közvetlen modor és egyszerű megjelenés mögött, egy igazi nagyműveltségű, a keresztény, magyar útton céltudatosan haladó egyéniség alakja bontakozik

ki. Azonnal és nagy határozottsággal felel a feltett kérdésekre olyan emberként, aki tökéletes ismeretében van a rája bízott munkakomplexum legkisebb részletével is.

Mikor és milyen célkitűzéssel kezdte meg a nemzeti önállósítási alap a működését?

1936 év őszén 10 000 értelmiségi munkanélkülőt tartottak nyilván, akiknek az értelmiségi pályákon való elhelyezése már lehetetlenné látszott. Lehetőséget kellett nyújtanunk, hogy a gyakorlati pályákon helyezkedhessenek el. Átképző tanfolyamokat rendeztünk, majd 1937-től megkezdtük az önállósítási kölcsönök folyósítását. 1939 évig csak az úgynevezett értelmiségeket — diplomásokot és érettségizetteket — önállósítottuk, ettől kezdve, kb. fele részben, már kis képesítésűeket is. Kölcsönöket természetesen nem csupán az ipari, vagy kereskedelmi pályákra lépteknek nyújtottunk, hanem önállósítottunk nagyon sok ügyvédet, orvost, sőt földháról is.

Sokan fordultak-e kérelemmel az önállósítási alaphoz?

Ezideig 12 000 kérvény érkezett be, amelyből 2600-at intéztünk el eredményesen. Illetve ennyi kérelmezőnek nyújtottunk kölcsönt 10 millió pengő összértékben.

Figyelem!

A budapesti

MERINO

posztókereskedelmi r. t.

Nagyváradon

Rákóczi-ut 3. sz. alatti fióküzlete megnyílt

Raktáron: férfi és női gyapju szövetek

Szolid árak! :: Pontos kiszolgálás!

Friss szállítmány!

Mélyen leszállított árak!

Női férfi gyermek **sár és hó** cipők

minden számban. Oriási választék, legolcsóbb beszerzési forrás női-, férfi-, gyermekecipőkben.

JUHASZ

Hlatky Endre (Zöldfa) u. 1
Szent László tér sarok.

Antonescu rendet csinál...

A helyszínen kivégzik azokat, akik az utcákon gyülekeznek, vagy engedély nélkül fegyvert viselnek

Hogyan fegyverezik le a zernyesti csendőröket a vasgárdisták?

Bukarestből jelenti a MTI: Január 21-én éjszaka Zernyestben, O'ohan községben és a boifalusi rádióállomásnál a legionisták lefegyverezték a csendőrséget. A csendőröket azzal tévesztették meg, hogy a kommunizmus ellen skarnak védekezni. A lefegyverzési cselekményben résztvevő legionisták ellen megindították az eljárást.

Bukarestből jelentik (MTI): Antonescu felhívást intézett az ország lakosságához, amelyben közölte, hogy rendeletét adott ki a katonaságnak, hogy ne végezze ki a helyszínen azokat a lázadókat, akik a hadsereg tagjaira lőttek vagy akiket fegyverrel kezükben fogtak el, hanem a katonai utasításokkal ellentétben, állítsa

biroság elé. Ugy látszik, a lázadók nem értették meg, vagy félremagyarázták ezt a jóindulatu rendeletet, ezért most elrendeli, hogy újabb lázadás esetén könyörtelenül használja fegyverét a katonaság. Ennek értelmében a hadsereg már messziről megindítja a tüzet azokra, akik a szabad ég alatt, vagy házakban gyülekeznek össze és nem engedelmeskednek a karhatalom felszólítására. Helyszínen kivégzik azokat, akiknél fegyvert találnak és nincsen fegyverviselési engedélyük. Az államvezető figyelmezteti a lakosságot, hogy tartassa távol magát mindenféle gyülekezéstől, nehogy áldozatul essék a karhatalom tisztító munkájának.

Hivatalos jelentés szerint helyreállt a rend Romániában

Négy halálos áldozatot követelt a tönkretett rendőrségi melegvizifűtés

Bukarestből jelentik: (MTI) A rádió tegnapi hivatalosan közölte, hogy az országban rend és nyugalom van. A hatóságok folytatják a letartóztatásokat és a fegyverek elkobzását és a rablott holmik leltározását. Jassy-ban hat személyt tartóztattak le, köztük a város prefektusát.

Bukarestből jelentik: (MTI) A rend-

őrség legénységi laktanyájában súlyos szerencsétlenség történt. Négy munkás, köztük Csikos Péter Magyarózerzi (kolozsmegyei) illetőségű legény, egyik szobában faszénnel gyújtott tüzet, mert a lázadók a központi fűtés berendezését megrongálták. A kályhából kiáramló szénigaz mind a négy munkást megölte.

Holnap este van a Lőrántffy Bál

Holnap, vasárnap este, a hagyományos február másodikán tartja óriási érdeklődéssel várt bálját a Lőrántffy Zuzsanna Jótékony Egyesület a Református Kulturpalota dísztermében.

A bál elé, amelynek védnökei dr. Cziffra Kálmán, vitéz Nadányi János, vitéz Góthay Béla, Szabó Károly, Sulyok István, dr. Thury Kálmán, dr. Hlatky Endre, dr. Soós István, gróf Tiszta Kálmán és Mónus Sándor — szinté páratlan várakozás kapcsolódik. Éppen erre való tekintettel, kéri a rendezőség, hogy a közönség szíveskedjék kellő időben megjelenni, mert a bál kezdete pontosan este kilenc óra, amitől el nem tekinthetnek.

A Református Otthon dísztermét és a bál közönségének rendelkezésére álló több helyiségeit a rendezőség hölgyei

már napok óta díszítik, úgy hogy a bálon valóságos tündérvilág fogja fogadni az érkezőket. Az elsőrendű, utolérhetetlen büfféhez a Kulturpalota felső termeiben teritnek.

A fiatalok nevében a köszöntőt Bancsik Olga és Sarkady Zoltán segédlelkész fogják tartani.

Hogy a bál fényesen sikerül, azt már az előjelek is nemcsak elárulják, hanem minden szónál ékeesebben hirdetik.

Hogy tudta a Lőrántffy-bál rendezősége idén is, mint minden évben szeretne magáradalejezni a közönség pártján érdeklődését, annak egyetemes garanzata az, hogy a szervezők egyik mindegyike mindent elkövet a Református Otthon Árvái érdekében. Ezekért a gyermekekért vállaltak mindent a védnökök is s minden belépődíjből — gondoljunk erre — és minden mosolyból, minden falatból vagy lebegő hűsítő italból egy-egy darab kenyér áldása fakad az árváknak.

A gyönyörűen díszített teremben tulipános bokréttával negyvenöt nyitópár fogja megnyitni a táncot Turulmadaras, piros-fehér-zöld zászlócskás rendezői jelvényeivel és táncrendjeivel a vasárnap esti Lőrántffy bál ebben az évben is a maga izléses, különjellegével fog kiemelkedni a szokványos farsangi mulatságok sorából.

Tehát: — mindnyájan ott leszünk!

Vásároljunk a Brass Szűveltség tagjánál

Hoepfnerne és Társa
Budapest IV., Haris-köz 2

igényanyagok, butorcretonok, butorszűvelek, sziszak, falyolok, 55. lityatekkek

Telefon: 187-308

Posta csekk száma: 12.405.

Empire kávédaráló. Készült az 1810-1820-as évek táján. Különleges alakja, valamint kidolgozásának finomsága jellemzi. Eredetileg a gróf Széchenyi család tulajdona volt.

Már nagymamánk is

tudták, hogy amelyik háztartásban kávédaráló van, ott jobb a kávé, mert mindenkor frissen darált kávéból készíthetik. Sokan rájöttek azonban arra is, hogy mindig előnyös, ha a frissen megőrölt kávé mellett a kávéfőzéshez megbízható és odavaló kávépótlékot is használnak.

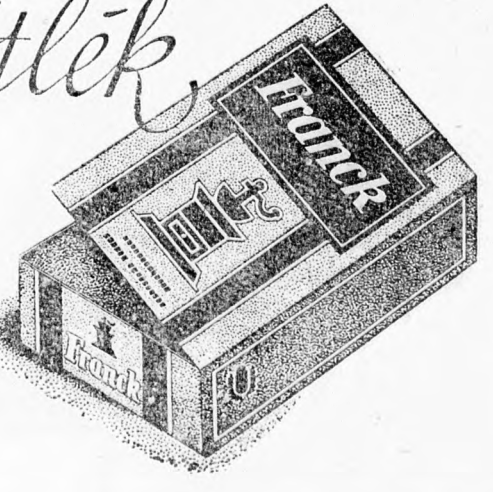
1828 óta viseli dobozán a **Franck**-kávépótlék a megbízhatóság jelét: a kávédarálót. Azóta is mindig, mint szemnek és szájnak kedves, igazi érték szerepel ez a gyártmány a fogyasztók előtt. És méltán! Sötétebb színt, kiváló ízt és tökéletes finomzatot ad mindennapi kedves kávéitalunknak a

A megbízhatóság ismertetőjele!

Franck

kávépótlék

A fegyvernemek együttműködése a támadás alatt a mai háborúban

A világháború borzalmainak leg-hatásosabb emlékeztetői a pergőtűzek. A megmerevedett arcvonalak, azaz a mozgások megszűnése arra kényszerítette a lövészárkokban igen kis távolságról egymásra meredő ellenfeleket, hogy a puszító és romboló harceszközök hatásai felől a föld alá húzódjanak.

A támadónak szüksége volt — hogy ha a védőket meg akarta semmisíteni — olyan erős romboló tűzhatás kifejtésére, amely az ellenséget a földalatti építmények ellenére is leküzdhetné.

Ahogy a pergőtűzek romboló ereje növekedett, úgy növekedtek az óvóhely méretei és mélységei is.

Az arcvonalak merev állapotában a tűzérés volt a gyalogság harcának legfőbb és leghatásosabb kiegészítője.

A tűzérés és kaverna (óvóhely) párharcra eldöntetlen maradt mindaddig, amíg a támadó oly harceszközzel nem lépett fel, amellyel a tűzérési tüzet meglepően az ellenséges védőállásokba, illetve azok mögé vihetné előre és ezzel az arcvonalakat nagyobb mozgásba lendíthette.

Az elhárító fegyverek hatásának kiküszöbölésére ezeket a lövegeket nehéz páncéllal kellett ellátni és mindennemű terepen és úrkokon át való mozgásra is alkalmassá kellett tenni. Így születtek meg a világháború harcainak eldöntő újkorai harc-fegyverek: a *harckocsik*.

A harckocsi megjelenése forradalmasította az egész harcjelzést és ráütötte bélyegét a harcoló kötelékek szervezésére és felszerelésére is. Az új hatás visszahatásaként, a védőnél is új harci fegyverek születtek. A tűzérési tüz megjelenése a gyalogság arcvonalában, a páncéltörő fegyverek beállítását tette szükségessé. A gyalogos, mint *tűzharcos* bizonyos mértékig hátrébe szorult a támadást támogató, vagy az ellenség támadását elhárítani képes tűzfegyverek *tűzhatása* mellett.

A gyalogos, aki mindezeidig a „rohammal” a harc végrehajtásának viselője volt, második sorba került a *betörési végrehajtó* páncélos alakulatok harctevékenysége mögött. Ezzel szemben a *fontossága nem csökkent*, sőt azáltal, hogy mint a harctérület birtokbavevője, a *harc eredményének ő maradt biztosítója, a harcászati siker további teteménysége is maradt*.

A gyalogság veszteségeinek csökkentésére a modern harctudomány beállította a haditechnika minden alkalmas eszközét, a támadó és védő harc végrehajtására. A gyalogság tűzfegyvereinek, a géppuskáknak, a

golyószóróknak, kézigránátoknak, aknavetőknek, páncéltörő fegyvereknek, stb.-nek számát a mozgékony és szem előtt tartása mellett a lehető legnagyobbra emelték. A tűzérés, amelynek főfeladata a meredek rőpályára felhasználásával a rombolás lett, a támadást ma már nem egyedül *vezeti be, hanem együttműködik a romboló erő kifejtésében a harckocsikkal és a légi erők bombázó gépeivel*.

A mai korszerű támadásba új fegyverek és fegyvernemek kapcsolódtak be, amelyeknek *különböző hatása, jellege és működése van*. De mindegyik arra szolgál, hogy a gyalogságot segítse, hogy az az ellenséges ellenálláson túl útát törjön magának előre.

Mivel a támadás legfontosabb tényezője az *ellenség meglepése*, a támadás előrelendítő mozzanatát is oly időben kell végrehajtani, amikor az ellenfél a felismert támadási hely felé nagyobb ellenálló erőket és tartalékokat még nem vethelet be. Evégből az *összefegyverek együttműködésében rendkívül pontosan meghatározott mozzanatoknak kell lejátszódnia*, mert hiszen a bombázó repülő és a tűzérési lövegűz hatása alatt, a támadási ponton a páncélos erők még nem működhetnek — a saját tűzhatásnak veszedelmé miatt — ezeknek pedig a rombolóhatás megszűnésével szintén meglepésszerűen kell megindulniuk, hogy az ellenfél gyenge pillanatát kihasználhassák. Viszont ezeket a gyalogságnak is óramű pontossággal kell követnie, hogy a védelem teljesen felborítható legyen.

Látjuk tehát, hogy a támadó mozzanatok összefonódásában mily fokéletes tervszerűségnek kell lenni és hogy mily átfogó és hibátlan előkészület, összhang, együttműködés és végrehajtás szükséges ma ahhoz, hogy a gyalogság harca a legesélyesebb veszteség mellett a legteljesebb eredményt hozhassa.

A német katonai sikerek is nagyrésztben a fegyvernemek és fegyverek összekapcsolásában nyerik magyarázatukat, amihez a teljes fegyverzeti és vezetői fölény is hozzájárul.

Pontosan töltsék ki személyi lapjaikat a tanítók

Február másodikán be kell küldeni a személyi lapokat

Budapestről jelentik: (MTI) A vallás és közoktatásügyi miniszter ismét felhívja a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészekben működő valamennyi tanítót, hogy a megküldött személyi lapokat saját érdekében való tényeknek mindenben megfelelően és semmit el nem hallgatva, töltsék ki. Illetményeik ideiglenes rendezése a személyi lapok alapján fog megtörténni. Éppen ezért a személyi lapok két példányát legkésőbb február 2-án adják postára, a vallás és közoktatásügyi minisztérium címére. Az adatokat később ekönyvekkel kell igazolni. Aki valótlan adatokat ad be, azt az ideiglenes szolgálathoz azonnal elbocsátják és megindítják ellene a büntető eljárást. Aki, nek nincs személyi úrlapja, az forduljon sürgősen a királyi tanfelügyelőséghez.

Domnu Roxin nemzetihűsége

Domnu Roxin esete ugyanaz — piros, sárga, kék változatban, — mint a Leskovicz zsidóé, akiről a napokban beszéltek el, hogy a magyar nemzetihűségi bizonylattal feljegyezve akarja visszaszerezni a katonai közigazgatás idejében elvesztett trafikját. Domnu Roxinnek korezmája volt, jölmény korezmája a Fő-utcán, ahonnan azonban Rajnay tábornok kiakolbóltotta őt. Helyét magyar vendéglős foglalta el, akinek a felszabadulás előtt valahol kint a hegyen volt korezmája és akinek minden oka megvolt arra, hogy meglegelje a külvárosi korezmárosságot és ügykezze mellette helyen, jobb léleket teremteni magának.

— Eleget gazdagodott domnu Roxin a román hatóságok támogatásával... — gondolta magában. — Két korezmája volt, büffje a pénzügyigazgatóság épületében, pezsgő és vermut gyára... Meg se koltyan neki, ha elveszti azt a fő-uccai korezmát.

De domnu Roxin nem így gondolkodott. Magyar uralom ide, magyar uralom oda, ő továbbra is tartani akarja azokat a pozíciókat, amelyeket a román nemzeti munkavédelem jegyében szerzett meg. S erre úgy látszik, magyar előkelekedésként kapott bátorítást és támogatást. Neki is adtak nemzetihűségi bizonylatot... Hogy annak idején a román antirevizionista kiadványokban domnu Roxin mint a román nemzeti gondolat és terhérdítés, a trianoni határvédelem egyik dicső előharcosaként szerepelt, azt úgy látszik figyelmem kívül hagyták az illetékesek.

És ennek a bizonylatnak a hirdetésében domnu Roxin megindította a munkát a magyar vendéglős ellen. A jelek szerint nem is eredménytelenül. Mert már megjelent a finác a fő-uccai korezmában és közölte az új tulajdonossal, hogy ez a helyzetet tisztázni kell.

Figyelemmel várjuk ebben az esetben is, hogy kinek a javára dől el az ügy. Domnu Roxin, az antirevizionista előharcos lesz-e a győztes, vagy pedig a magyar uralom örömeire belvárosi korezmatalajdonossá avanzsálni merészkedett fajmagyar? (j. b.)

Holnap, február 2-án nyílik meg PAPP MARGIT lakberendező vállalat **butorkiállítás** gyönyörű keretben. — Rimanóczy u. 8. sz. Székely és Réti butorokkal

Tizenötévi fegyházra ítélte a Kuria Wirth Károlyt

Valamennyi vádlottat súlyosan elítélték. Az összes semmisségi panaszokat elutasította a Kuria

Budapestről jelentik a MOT: A m. kir. Kuria pénteken este fél kilenckor ítéletet hirdetett Wirth Károly és társai államfelforgatói bűnügyében.

A Kuria ítéletében megsemmisítette az ötös tanács ítéletének a felmentésekre vonatkozó részét és bűnösnek mondotta ki a vádlottak nagyobb részét felség sértés, elkövetésére létrejött szövetség, továbbá négy rendbeli gyilkosság bűntettnek elkövetésére irányuló szövetség bűntetté, valamint hatósági közegek elleni bűntettnek elkövetésére irányuló szövetség vétésége, ezenkívül az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására irányuló bűntettben.

A Kuria ezért Wirth Károlyt 15 esztendei, Bosnyák Imrét és Szücs Györgyöt 11 esztendei, Gál Jenőt 13 esztendei, Almási Gyulát, Tóth Lászlót, Vörös Miklóst, Kobolyán Andrást, Tóth Ernőt, Molnár Rihárdot, Fodor Lajost egyenként 4—4 esztendei fegyház-büntetésre ítélte.

Mellék büntetésként valamennyi vádlottat tíz évi politikai jogvesztésre és hivatal vesztésre ítélte. Kostlyán Zoltán és Vida Mihály vádlottakat büncselekmény hiányában felmentette.

A Kuria egyébként az összes semmisségi panaszt elutasította.

FERENC JÓZSEF KESERUVIZ

Az 1918—19—20-ban született ifjak sorozása

Nagyvárad. Saját tud. A városházára megérkezett az utasítás, amely az 1918, 1919 és 1920-ban született ifjak sorozását rendeli el. Dr Soós István polgármester a rendelet végrehajtásával Kolontáry Jánost, a katonai ügyosztály vezetőjét bizta meg.

Szóda víz
olcsón bármikor otthon készíthető
Palackok és szénsavpatronok kaphatók és cserélhetőek

TÖRŐK
vas-, festék- és háztartási cikkek kereskedésében.
Rákóczi-ut 2. — Bazár épü. et.

„A nagyságosasszony nincs ideháza...”

Bujkál a jómód a szegénység elől

Áldozati adót kell bevezetni a szociális nyomor hathatós enyhítésére
Zárt ajtókra és zárkózott szivekre talál a segíteni akarás

Az egyik fiatal hölgy mesélte, aki a város szociális szervezetének megbízásából az úgynevezett „koldus-megajánlásokat” hajlja be.

— Az elmúlt hetek egyikén többek között egy jómóduknak ismert, jóállású tisztviselő házába csöngettem be. A szobalány nyitott ajtót, majd előkerült délelőtti házimunkához öltözött a házikisasszony is, ekit én — közös ismerősünk révén — látásból jól ismerem. Ő erről nyilván nem tudott, mert amikor előadtam jövedelem célját, legnagyobb meglepetésemre így szabadkozott:

„Nem tudunk most fizetni, mert a nagyságos asszony nincs itthon, én pedig se írni, se olvasni nem tudok”.

A közismerten jómódban élő úri család leánya tehát frásztudatlan kis családnak adta ki magát, csak azért, hogy az egyébként önként felajánlott 2-3 pengő kifizetését elkerülje, vagy éppen csak elodázza.

Tévedés lenne azonban azt hinni, hogy ez egyedülálló jelenség. Itt is, ott is jelentkeznek más és más formában. Vannak házak, ahol miután duzzogva, dohogva kifizették az egy hónapra szóló megajánlott összeget, búcsuzóló gorombán utánakiáltanak a pénzbeszedő hölgynek:

— Ide aztán többet ne tegye a lábát!

Másutt — le kell azonban előre szögezünk, hogy ilyen esetek kivétel nélkül csak a jobb anyagi helyzetben levőknél fordulnak elő — be sem engedik a pénzbeszedő hölgyet a gondosan bezárt előszobáján, hanem csak a kémlelőablak szükreszabott nyílásán át, hogy ők maguk meg ne fázzanak, sürgetik rosszindulatúan az illető hölgyet, — aki a nemes cél érdekében már reggel óta járja a fagyos téli utcákat, — hogy ott kint, a gyakran tíz-tizenkét fokos hidegben állítsa ki nyugtáját.

Egy kereskedő felesége dühösen és paprikavörösen ripakodott reá az egyik ilyen, pusztán kötelességet teljesítő hölgyre:

— Hát, már én szégyelném úri naccsága létemre, hogy házról-házra járnak koldulni.

Hiába volt a hölgy minden csillapító próbálkozása, hogy hiszen nem magának koldul, hanem a szegények részére kéri az egyébként is fölajánlott összeget; végül is üres kézzel kellett távoznia.

Előfordul azután olyan eset is amikor maga a koldus szidja a pénzbeszedőnőt, mert bent, a nagysággal azzal utasította el, hogy éppen most adta oda a pénzt a kisasszonynak.

Csak áldozati adóval lehet a szociális nyomoron segíteni

Körülbelül egy hónappal ezelőtt hosszabb cikkben foglalkoztunk Nagyvárad siralmas szociális helyzetével s akkor követendő feladatként azt tűztük ki, hogy a társadalom áldozatkésztségének kell egybekapcsolódnia a hivatott szervek fáradozásával a közös cél: a nyomor enyhítésére, sőt lehető eltüntetése érdekében.

Most — a fentebb elmondottak alapján — ezzel az áldozatkészséggel akarunk foglalkozni.

Távrolról sem áll szándékunkban, hogy a társadalom áldozatkészségét általánosságban kétségbevonjuk. Legkevésbé tehetjük ezt mi, akiknek az évek hosszú során át bő alkalmunk volt az ellenkezőjét tapasztalunk. Meg kell azonban állapítanunk:

hogy részletmegnyilvánulásaiban bizonyos egyenlenség mutatkozik. Már pedig ott, ahol egy nemzet közös, nagy, népi érdekeiről van szó, ilyen egyenlenségeknek nem lehet helyük. S ha ilyen egyenlenségek mégis mutatkoznak, akkor az áldozathozatal önkéntes jellegének meg kell szünnie. Mert az áldozathozatal önkéntes jellege ott végződik, ahol az általános és közös érdekek azt mindenki számára egyaránt kötelezővé teszik. S most már el is érkeztünk mondanivalónk magvához, mely az alábbi javaslataiban süríthető össze:

Vezéssék be a szociális nyomor hathatós enyhítése, de lehetőleg megszüntetése érdekében az áldozati adót.

Erősen progresszív adókulcs alapján vessék ki az adót

Tudjuk, hogy sokan felhördülnek majd erre az indítványunkra. Erre azonban nem szabad tekintettel lennünk. Ahelyett inkább emlékeztetünk mindenkit azokra a különféle ilyen és hasonló elnevezésű adónevekre, amelyeket a nemrég letűnt román uralom idején hol ilyen, hol olyan címen vetettek ki reánk; s

akár adó akár „önkéntes kölcsönjegyzés” lett legyen annak a hivatalos elnevezése, mindenképpen kötelező volt, mert egyszerűen levonták fizetésünkből, nyugdíjünkből, vagy akik ilyenekkel nem rendelkeztek azokat különféle hatalmi eszközökkel kényszerítették a kirótt összegek megfizetésére. Vajjon az akkori magyar határ mentén húzódó erődvonalat önkéntesen felajánlott összegekből építették-e meg? Hány hónapon árnyógtunk ennek az „önkéntes megajánlásnak” terhét!

S mi vállaltuk — mert vállalnunk kellett — ezt a terhet szó nélkül összeszorított fogakkal, bárhol nyögtünk is súlya alatt. Pedig halálos biztossággal tudtuk hogy ezek a különféle elnevezésű áldozati adók részben ellenünk irányulnak, részben pedig — mint pl. az úgynevezett

„munkanélküli adó” — egy kis hányadában sem jut el oda, ahova elnevezésük szerint szánva volnának. hanem a mindenkor kormányok előretolt hivatalnokainak összeharagosolt százezreit gyarapítják, vagy „legjobb” esetben egy-egy új román templom, iskola épül belőlük valamelyik kultúrözönás magyar faluban.

Ha tehát — kényszerűen bár — szó nélkül vállaltuk ezeket a terheket, egy idegen uralom parancsszávára, idegen érdekek szolgálatában, hogyne vállalnók jó szívvel itthon, a saját országunkban, azt az adót amely saját nemzeti létünk megerősödését, saját népünk felemelkedését szolgálja?

Vessék tehát ki ezt a társadalmi hozzájárulást: adó formájában minden tekintetbe jöhető, — vagyis a saját és a hozzátartozó család megélhetését biztosító-jövedelemre, még pedig erősen progresszív adókulcs alapján, hogy a jövőben ne mentesülhessenek az áldozatkészség alól éppen azok, akiknek jövedelméből több család is gondtalanul megélhetne.

Gyökeres és végérvényes rendezés

Akkor azonban valóban meg kell oldani — még pedig gyökeresen — a szociális nyomor kérdését. Ide tartozik természetesen a koldus-kérdés is.

Nem tudjuk, hogy a város illetékes ügyosztályának mik az elgondolásai ezen a téren, hogyan szándékozik elindulni a gyökeres és végérvényes rendezés útján. Mert, hogy a cél csakis az lehet, — nem pedig az állandósított pillanatnyi segítség, mely végeredményében csak növeli az elégedetlenséget, — azt bizonyosan senki sem vonja kétségbe. Gyökeres és végérvényes megoldást pedig csak talpraállítással lehet elérni. Ezzel egyrészt biztosítjuk a talponállás folytonosságát, — amit pillanatnyi segítséggel nem tudunk elérni, — másrészt kiküszöböljük annak lehetőségét, hogy az egyéneket munkátlanságra, fáradság nélkül szerzett könnyű kereset idővel követelésé váló biztos elvárására szoktassuk. Az a pénz, amelyet nem egyoldalú segítségre, hanem — munkaalkalmak teremtésével — az elvégzett munka ellenértékéért, munkabérént adunk ki, a társadalom számára is megtérül, sőt gyümölcsöző is. A munkás pedig nem válik a társadalom kizsákmányoltjává — mely állapot az ember önértéke teljes kihalására vezet; már pedig ez egyetlen önértékes nemzetnek sem lehet a célja.

A kívánt cél — szerény nézetünk szerint — csak úgy érhető el, ha egyoldalú segítségét kizárólag csak azoknak adnak akik — akár betegek, akár elaggottak — megállapítottan munkaképtelenek. A többieknek a munkabíróknak — amint az adóként kivett társadalmi hozzájárul-

WIENER

MESSE

(bocs. vasár)

1931 március 9-16-ig

Dímentes vizum
Vasúti kedvezmények

Jelentkezési határidő: Febr. 12

Felvilágosítást nyújt:
a Wiener Messe magyarországi kirendeltsége, Budapest, V., Vörösmarty tér 1., Hamburg-Amerika Linie, tel. 83-059, a Nemzeti Birodalmi Vasúti Idegenforgalmi Irodára, Budapest IV., Váci-utca 1-3. telefon 180-229 és az összes IBUSZ utazási és menetegyházak.

Ezt az áldozati adót vállalni — minden fenntartás, zúgolódás és kijátszási mesterkedés nélkül vállalni — emberi és magyar kötelesség!

lásból kellő összeg áll erre a célra rendelkezésre — munkát kell teremteni.

Hogy hol és milyen módon lehet itt, Váradon mindenki számára munkát teremteni, annak fejtegetése nem tartozik jelen riportunk keretében. Annyit azonban megemlítünk, hogy ha csak az elhanyagolt utcákra s az egészen kezdetleges állapotban levő telepekre gondolunk, már a munkaalkalmak tömegét látjuk magunk előtt. Egyes telepeket valóságosan a világtól elrugaszkodott tanyák színvonaláról kellene a csak némileg is civilizált városok külvárosainak rendezettségű fokára emelni.

Munkaalkalomban tehát nem lesz hiány. Természetesen mindezekhez előfeltételként azt is le kell szögezünk, hogy a munkásoknak is vállalniuk kell a munkát. Még ha pillanatnyilag — a szükséghez mérten — más, talán általuk alacsonyabb rendűnek vélt munkát is, mint amilyenre egyikük-másikuk képesítve van. Mert a jóakaratiak a segíteni akarásuk, a talpraállítás és talpraállítás eszantságának kölcsönösnek kell lennie. Aki pedig nem akar dolgozni, — mert sajnos ilyen is akad — azt kötelező közmunkára kell rendelni s a munkájáért járó bérösszeg megfelelő hányadát az illető családjának kell kiszolgáltatni.

A munkaképtelenekről, ellátatlan öregekről pedig menhelyek felállításával kellene gondoskodni. Ily módon elérhető lenne, hogy a koldusok valóban eltűnjenek a város utcáiról, de egyben végetérjen az ő szívfacsaró nyomoruk is.

Addig is azonban, míg ez az intézményes rendezés megtörténhetik, azonnali hatállyal meg kellene tiltani a gyermekek koldulását az utcákon. Később beszélünk arról a kel-

lemetlen helyzetről, melybe ezek a — valósággal bandákba verődött — gyermekek szinte perccenként juttatják a járókéloket; a kérdés másik része a fontos. Az tudniillik, hogy a

Bál a Református Kultur-palotában

Február 22-én a nagyvárad i partestületi szakosztályok műsoros bálja

magyar jövő szempontjából nem lehet kívánatos és célravezető, hogy ilyen nagyszámú gyermek valóságosan vadon nőjön fel. Azzal ugyanis számolnunk kell, hogy az ilyen utcára dobott gyermekek soha többé nem lesznek rendes munkára szoktathatók — tehát hasznos tagjai a társadalomnak. Egy tízenhárom milliós ország pedig nem engedheti meg magának azt a fényűzést, hogy városoként — nem tudjuk ugyan, hogy másutt is így áll-e a helyzet — legalább húsz-harminc gyermeket a köz számára veszni hagyjon, vagy éppen annak kárára hagyjon felnőni.

Ami a kérdés érzelmi oldalát illeti — egyesek ugyanis talán keménynek és hidegszívűnek találják a fölvetett javaslatot, t. i. a gyermek-koldusoknak az utcáról való eltiltását, — ezzel szemben két alapelvet kell lezögeznünk: vagy *árvák* ezek a gyermekek s akkor árvaházban, menhelyen kell őket elhelyezni, vagy pedig *élnék a szüleik*, s akkor azoknak kell gondoskodniuk róluk, még ha saját maguk pillanatnyilag a szociális szervek gondoskodására vannak is utalva, mert ez a segítség — legalább is föltételezzük — gyermekeikre is kiterjed. A gyermekek utcai kóborlását, koldulását azonban semmiesem indokolhatja.

Gyere a moziba!

Mintegy két-három héttel ezelőtt, — hideg, kemény téli nap volt, — este 9 órakor mentem villamoson hazafelé, a nagyállomás irányában. A Japport-cukrászda előtt — itt van a kolduló gyermekek főhadiszállása — egy szál vékony ruhácskában, kékre-fázott, didergő, 6-7 év körüli fiúcska szállt fel. Ráismertem: ő is a kolduló gyermekek közül való.

— Hová mész? — kérdeztem.

— Haza.

— Hol laktok?

— A Püspöki úton.

— Anyád, meg apád hol vannak?

— Otthon.

— Van pénzed?

— Van.

— Mennyi?

Erre már nem volt hajlandó felelni. Erre meglatították, hogy ez üzleti titok.

S a gyermek ettől kezdve makacs hallgatásba burkolózva utazott tovább. Este 9 óra után, 10 fokos hidegben, egyedül, hazafelé, a Püspöki útra, ahol szülei talán már várták a napi keresetét...

Másik eset:

Ugyancsak a Japport-cukrászda körül, az egyik délután, csoportba verődött gyermekek álldogáltak. Amint gy-egy „biztató külsejű” járókelő közeledett, szétrebbentek s kü-

lön-külön, vagy egymásután megrohamozták őket. Volt közöttük egy tízenkét év körüli fiúcska. Ezt külön is megfigyeltem. Szívfacsaró arcot öltött, amint felbukkant egy-egy reménytel kecségető járókelő, s keserves hangon nyögte:

— Éhes vagyok! Tessék adni egy kis kenyérre valót...

S ha a járókelő egyszerűen elhaladt mellette, ő néhány lépésnyi kitérőt követés után, utánozhatatlan, de félre nem érthető arcfintorral visszapenderült, s már ott is termett a többiek között, akik nyomban unszolni kezdtek:

— Na, jössz hát moziba?

— Mingyárt megyek! — hangzott a válasz, s mert éppen tehetősebb külsejű járókelő közeledett, fölveve előbbi siralmas arckifejezését, már előre keseregte:

— Éhes vagyok...

Nos, ennek a helyzetnek véget kell vetni. Elvégre a társadalom türelmét és nagyon is szükséges áldozatkészségét sem szabad kitenni ilyen zaklatásoknak; nem szabad megengedni, hogy ilyen kis kolduló leánykák, legénykék valósággal gáncsot vessenek a járókelők minden lépése elé, hogy azután pár perccel később valamelyik cow-boy film hátrányos erkölcs- és jellemformáló jelenetein

szurkolva készüljenek az életre, majdani társadalomellenes szerepükre — társadalmi támogatással.

Ezeknek a gyermekeknek vissza kell kerülniök a családi tűzhely mellé — még ha pillanatnyilag hideg és kiellen is az — és vissza, vagy be kell kerülniök az iskola padjaiba, hogy egykor ők is becsületes, munkás és önérzetes tagjai lehessenek a magyar társadalomnak.

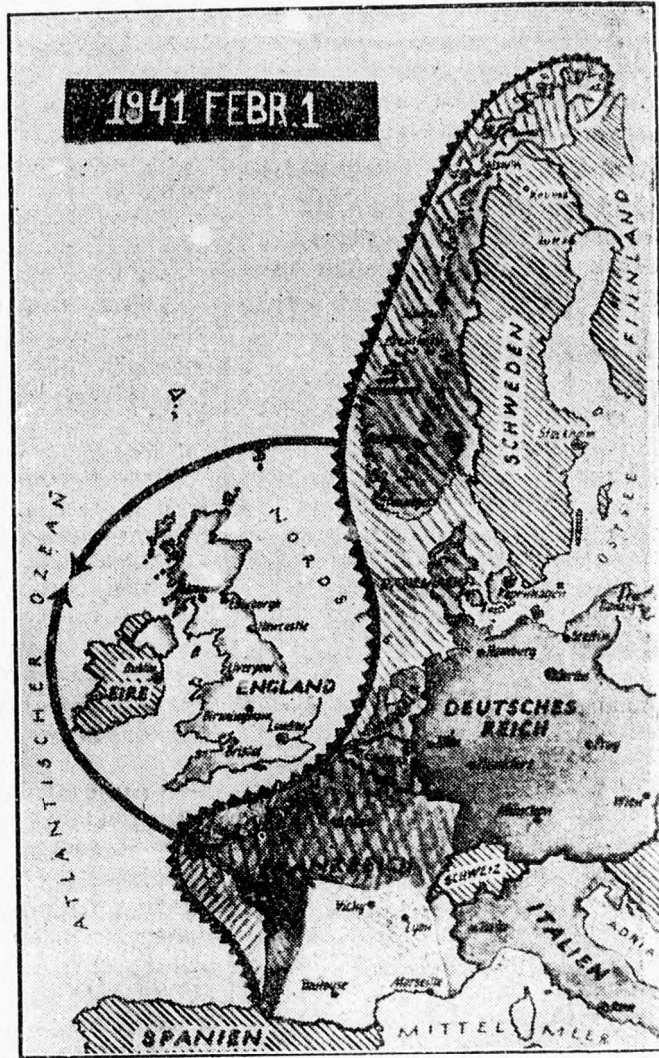
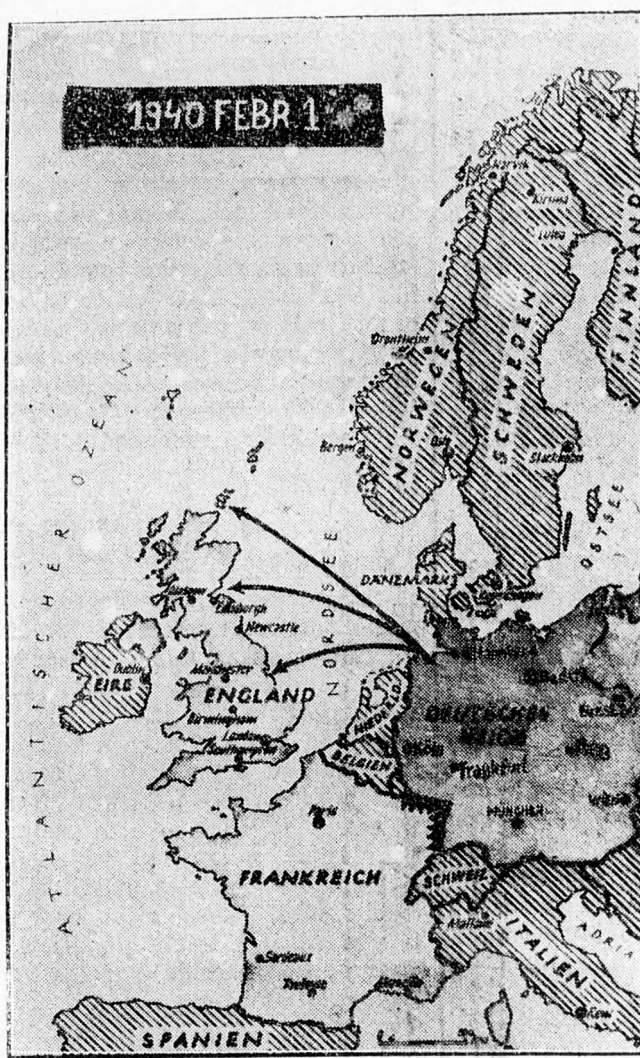
Ime: a feladatok.

Nehéz feladatok és kemény munkát igényelnek.

De szép feladatok, amelyek megérik a munkát és az áldozatot.

FODOR VIOLA

Anglia a német harapófogó szorításában

A nagy eseményeket, amelyek mielőbbi bekövetkezésére egész világos utalások történtek Hitler vezér és kancellár beszédében, bizonyára sietetni fogják azok a balsikerek, amelyeket az olasz hadsereg Észak-Afrikában elszenvedni kénytelen. Az angolok gépesített osztagai már több mint kétszáz kilométeres mélységben járnak Libia földjén és egymás után veszik hatalmukba a visszavonuló olaszok elkeseredetten védett hadállásait és erődítményeit. Derna elfoglalásának jelentőségét nem lehet lebecsülni s a helyzet pillanatnyilag annál válságosabb Észak-Afrikában, mert, mint az olasz sajtó nyíltan beismeri, az olasz haderőnek egyelőre nincs módjában az angol gépesített hadoszlopok előrenyomulását feltartóztatni. Nyilvánvaló, hogy az afrikai olasz hadsereg utánpótlási nehézségekkel küzd, mert a tengelyhatalmaknak légi és tengeri uton sokkal csekélyebb mértékben sikerült az angolok földközítengeri hatalmát megtörni, mint ahogy erre számítani lehetett volna s ez lehetetlen né teszi azoknak a hadseregeknek a megerősítését, amelyek az Ausztráliából és Szíriából Egyiptomba összehozott angol hadakkal küzdenek.

Az angol előrenyomulás feltartóztatására addig most már alig van kilátás, amíg azok a német hadműveletek, amelyek feltételezett tervét mult vasárnap számunkban vázoltuk, meg nem indulnak. Sokan túlzottan nagyarányúnak tekintették azt az elképzelést, hogy a németek szárazföldi uton, Törökországban, Szírián, a Suez-csatornán át vonulva Egyiptom és egész Észak-Afrika elfoglalásával akarnák hatalmukba venni a Földközi Tenger. De ha egy pillantást vetünk az itt közölt térképre, amely a német haderő 1940. évi teljesítményeit tünteti fel, meggyőződhetünk arról, hogy a vázolt terv korántsem oly keresztülvihető, ama Németország számára, amely néhány hét alatt Európa legfélelmetesebb hadseregének leverése után Norvégia legészakibb részétől egészen a spanyol határig kiterjesztette hatalmát.

Az 1940. évi német eredmények szemléltetése új, bizton várható sikerek képét vetíti elénk s ismerve a rendkívüli nagyarányú német erőösszevonásokat, nyugodtan feltételezhetjük, hogy a háború 1941-iki esztendeje ehhez hasonló térképet rajzol majd a Közel-Keleten, Észak-Afrikában és a Földközi Tenge-

ren. Ez pedig elhatározó lesz a nagy küzdelem végkimenetelése, amihez mi sorsunk is kapcsolódik.

Mi hiszithatná meg ezeket a kilátásokat? Hitler nagy beszédében megnyugtató választ adott az esetleg aggodalmaskodóknak akkor, amikor kijelentette, hogy minden eshetőséggel számolt. Es ha Anglia még mindig abban bizakodik, hogy sikerül Német országot kiéheztetni, valóban bizvas utalhatunk arra a hitleri kijelentésre, mely szerint: „Mi sohasem fogunk éhezni; sokkal előbb fog kiéhezni Anglia”.

Az itt mellékelt térkép, amely a német győzelmek eredményeként előállott helyzetet tünteti fel, világos képet ad arról, hogy a mindenfelől szorongatott szigetország sorsa ebben tekintetben is megpecsételtnek látszik.

Autó és gépjárműjavító

Kapalai Ferenc

Gróf Csáky utca 27. sz.

„EMKE GRILL”

Hajós Klári

énekes bemutatkozása

Rácz Marci

tánczenekarával

Február 1, szombattól minden este 9-től 2 óráig nyitva!

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILAGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Egyes szám ára 10 fillér
Telefon: 12-27.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza

*** Kisgazdák figyelmébe.** A kisgazda minden vagyontárgya, tehát lakóháza csürje, istállója, magtára, éppen úgy, mint az összes gazdasági eszközei és felszerelései, továbbá szerszámai és butorzata, valamint gazdaságának teljes szalma- és magtermése, szálas takarmánya, állatállománya tüzkárok ellen legelősebben átalánybiztosítás keretében, egységes biztosítási kötvénnyel biztosítható. Az átalánybiztosításba a cselédek ingóságai is belefoglalhatók. Az 1857-ben alapított — legrégebbi és legnagyobb biztosító magánvállalat, az **Első Magyar Általános Biztosító Társaság** helybeli főügynöksége, amely ez évi január hó 1-én átvette az Erdek körébe tartozó Első Erdélyi általános biztosító részvénytársaság teljes (tehát kár- és halál-, valamint élet) biztosítási-állományát, készséggel ad felvilágosítást minden biztosítási vonatkozású ügyben.

Lázár János pápai kiténtetése. Öszentsége XII. Pius pápa Lázár Jánosnak, a gyergyószentmiklósi örmény szertartású katolikus egyházközség érdeműs gondnokának, több mint két évtized óta végzett önzetlen és áldozatos munkájáért, Maglionne bitoros-államtitkár utján, a „Pro Ecclesia et Pontifice” szallagas érdemkeresztjét adományozta. A kiténtetés híre nemcsak Gyergyóban, hanem szélesebb körökben is nagy örömet váltott ki, mert Lázár Jánost mindenki úgy ismeri, mint aki mindenben méltó volt a legmagasabb kegyre. A gyergyószentmiklósi örm. katolikus egyházközség meleg ünneplésben óhajtja részesíteni gondnokát, akinek Vákár József pápai kamarás, plébános, folyó évi február hó 2-án nyújtja át a magas kiténtetést. Érdekes megemlíteni, hogy a kiténtett édesatyja, néhai idős Lázár János, a gyergyószentmiklósi örm. katolikus Egyházközségnek hosszú időn át volt főgondnoka, három évtized előtt ugyanezen kiténtetést nyerte meg.

ORVOSI HIR. Dr. Németh Béla fog-szakorvos Heiler Adolf-utca 11. Rendel. d. e. 9—11-ig, délután 3—6-ig.

Gyorsírást, gépirást

Szabó Ferenc
 okl. írásszaktanítónál tanulhat
Kossuth L. u. 11. II. em.

Képzőművészek és Műbarátok Gazdasági Szövetkezet, mint megirtuk képkiallítást rendezett Nagyváradon, a Park szálló épületének Nagy Sándor utcai frontján levő egyik üzlethelyiségben. A városi közönség örömmel látogatja a szép kiállítást, amelyen a legnevesebb budapesti festőművészek reprezentáns művei láthatók, s amely naponta reggel 9—12-ig és délután 2-től 9 óráig van nyitva. A belépés díjtalan.

Gyertyaszentelő

Elérkeztünk Gyertyaszentelő ünnepnapjához is. Mély értelmű van ennek a napnak és örök jelentősége, hogy ekkor a templomokban gyertyákat szentelnek, amelyek Jézus nagy világosságát jelképezik. A szentelt gyertyák lobogó fényében látni véljük a Boldogságos Szűzet, aminő karján Jézussal, bevonul a templomba, ahol Simeon nemcsak Jézus megváltói sorsát jövendölte meg, hanem rámutatva az Istenanyára, látnoki lélekkel jelentette ki, hogy ő is részese lesz Jézus szenvedéseinek és a fájdalom töre az ő lelkét is átjárja. Ekkor vállalta a mennyi Atya kezéből a Szűzanya — minden igazi anya fájdalmát, amit gyermeke szenvedései lelkéből fakaszthatnak.

Hős anyák kellenek ma is. Hős anyák, akik áldozatos lélekkel és megalkuvó étellel képesek fiaik szenvedéseit elviselni. Hős anyák, akik keresztényi életre nevelik fiaikat, hogy a maguk kicsi körében újjáépítők lehessenek a Jövendőnek. Hős anyák kellenek, akik nem ismerik a szenvedés gyötrelmét, csak az életadás isteni elhivatottságát és a nevelés magasatos feladatait.

A Gyertyaszentelő Boldogságos szentelt gyertyáiban Jézus nagy fényessége lobog felénk és erre a fényességre nem vehet örményeket kicsinyhitű anyák lelke. A fényességnek át kell hatolnia a közömbösség és hitelenség sötétségén és meg kell világítania a keresztényi feladatok útját. Ez az út pedig egyedül Jézushoz és az isteni igazságokhoz vezethet. És a hős anyák, a hős fiúk nem riudhatnak vissza a fényesség követésétől, még akkor sem, ha hitük, vagy hazájuk az életüket is követelné értel (h. ö.)

4-es honvédek figyelmébe. A szokásos havi bajtársi összejövetelünket a hó 4-én este 8 órakor tartjuk meg a Kék Macska étteremben.

ORVOSI HIR. Dr. Jeremiás Aranka orvos, kozmetikus, bőrgyógyász, Széchenyi-tér 1. szám. Új telefonszám: 43—82.

Célszerű butorkiállítás a lipcei tavaszi vásáron. Lipcésből jelentik: A lipcei birodalmi vásáron, mely március másodikától hetedikéig fog tartani, a német butoripar legújabb alkotásait mutatják be. Felvonnak ezen a kiállításon a stilbutorok mellett a kész modern lakásberendezések és a legcélszerűbb munkáslakások berendezései is. Az exportbutorvásár minden magyar látogató részére is nyitva áll, aki február 4-éig ezt a szándékát bejelenti a lipcei vásár magyarországi kirendeltségénél, vagy helyi képviselőinél.

RENKIVÜLSZIGORUAN BÜNTETIK JUGOSZLÁVIÁBAN AZ ÁRDRÁGITÁST. Belgrádból jelenti MTI: Jugoszláviában szigorúan lépnek fel az árdrágítás és az üzérkedés ellen. Belgrádban nagy feltűnést keltett, hogy a bíróság 29 előkelő vendéglőst és kávéházi tulajdonost büntetett meg fejenként 5000 dinár pénzbüntetésre és 30 napi elzárásra, mértéktelen árdrágítás címén. Jellemző, hogy az elzárást nem lehet pénzbüntetésre átváltoztatni.

Forgalomba hozták Romániában a kukorica kenyeret. Bukarestből jelenti: (MTI) Szombaton hozták forgalomba a néptípusú kenyeret, amely 20 százalékos kukoricalisztet tartalmaz.

TÁVIRAT

Közöljük igen tisztelt ügyfeleinkkel, hogy vállalatunk a Magyar Királyi Allamvasutak összes vonalaira és a M. A. L. E. R. T. Repülő-társaság összes járataira a menetjegyek árusítását megkezdte. Hangsúlyozzuk, hogy az irodánkban vállalt menetjegyek eredeti vasúti jegypénztári árában kerülnek kiadásra, tehát mindenfelé felszámítása nélkül.

Vállalatunk foglalkozik:
 Külföldi és belföldi vasúti, hajó- és repülői jegyek árusításával;
 Hálöhelyek és étkezőjegyek eladásával;
 Szállodaszoba lefoglalása kül- és belföldön;
 Utlevél, vizum megszerzése;
 Társas utazások rendezése;
 Az európai áru és postaszállításbiztosító R. T. hivatalos képviselője.

Díjmentes felvilágosítás mindenemű utazási és idegenforgalmi ügyben köznapokon 9—fél 2-ig és fél 4-től 5 óráig. Szombat délután és vasárnap egész nap zárva.

WAGONS—LITS/COOK

Nemzetközi Hálóközi és Európai Nagy Expresszvonatok Társaság, Részvénytársaság Menetjegynödjája Nagyvárad, Rátóczi-utca 5. (Park Szálló). Telefon 22-22.

Temetés. Dr. Tóth Mihály nyug. főreáliskolai tanár 87 éves korában meghalt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Haller kápolnában. (Erdélyi „Concordia“.)

Végleg Nyiregyházán telepedett le a hajdudorogi görög katolikus püspök. Nyiregyházáról jelentik: M. J. Dudás Miklós hajdudorogi görög katolikus püspök közölte a város vezetésével, hogy végleges letelepedési helyül Nyiregyházát választotta és ezt az elhatározását a vallás és közoktatásügyi miniszter jóváhagyta. A város örömmel fogadta a püspök elhatározását és a püspöki-palota céljaira a város központi részén nagyobb telket adományozott.

NAGYSZABÁSÚ LESZ A FEBRUÁR NEGYEDIKI SZÉKELY BÁL. Budapestről jelentik (MTI): Felejtéttelen eseménye lesz a magyar társadalomnak az idei erdélyi katolikus bál, melyet február negyedkén tartanak meg a Baross-szövevény székelyházában. A bál védnöke Kratochvíll Károly altábornagy, a Székely Hadosztály volt parancsnoka. A reggelig tartó estélyen résztvesz a fővárosban tartózkodó székely egyetemi ifjúság is.

A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület faipari munkaadók szakosztályának alakuló közgyűlése. Nagyvárad. Saját tud. Az elmúlt napokban tartották meg a nagyváradai faipari munkaadók alakuló közgyűlést, amelyen a munkaadók teljes számban megjelentek. Az elnöki megnyitó után Baner elnök beszámolt az elmúlt év működéséről, majd felolvasta a Kereskedelmi és Iparkamara által a faipari szakosztályhoz intézett átiratokat. — Utána az alapszabályok ismertetésére tért, majd a pénztári jelentés következett. A közgyűlés a felmentvényt emgadta. A régi vezetőség lemondása után Velits Sándor, mint korelnök foglalta el az elnöki széket. A jelölőbizottság egy választó bizottságot jelölt ki a vezetőség megválasztására. Az új vezetőség a következőképpen alakult meg: elnök Velits Sándor, társelnök Mertz Sándor, titkár és pénztáros Macsicska Mihály, II. titkár: Czuchony István, jegyző Tiszay Kálmán, ellenőrök Bittenbinder József és Szupper Lajos. Több fontos szakmai megbeszélés után az ülés véget ért.

A városi és járási katonai parancsnokság a városházáról február 1-én a Markovics laktanyába költözik át.

A városi és járási katonai parancsnok felhívja mindazon katnaviselt egyének figyelmét, akik évente oktatói állásra jelentkeznek, ezen szándékukat egy levelező lapon a városi katonai parancsnokságnak február 3-ig jelentsék be a következő személyi adatok közlése mellett: Név, katonai rendfokozata, születési év és hely, apja, anyja neve, katonai szolgálatot hol, mennyi ideig teljesített, foglalkozása, lakóhelye. Cim: Nagyvárad, postafiók: 19. szám.

Érdeemes átnézni!

1875 előtti családi, üzleti levelezését. Értékes postabélyeges lehet közte: azokat készpénzért megveszem.
Bélyeggyűjteményeket szintén.
 Dr. Krassó ügyvéd Budapest V., Nádor utca 19. szám.

A vendégipari munkások és munkaadók között megindultak a tárgyalások a kollektív-szerződés megkötésére. A Nemzeti Munkaközponthoz tömörült vendégipari munkások szakcsoportja és a vendéglátó iparosok között tegnap kezdődtek meg a tárgyalások a magyar törvény értelmében létesítendő kollektív szerződés megkötésére vonatkozólag. A vendéglátó ipari munkások közül a tárgyaláson megjelentek Fazekas Zoltán, Kövesi Géza és Ham György. A munkaadók részéről Török Antal, Bornemisza Géza, Szupkay Miklós és Grünstein Armin. A megjelentek megtették javaslatukat, amelynek alapján elhatározták, hogy közösen elkészítik a kollektív szerződés szövegét és a jövő héten pénteken újra ülést tartanak. Ugyanis erre az ülésre meghívták Szabó János felsőházi tagot, a Nemzeti Munkaközpont elnökét, akinek bemutatják a kollektív szerződés tervezetét.

MEGOLDOTTAK A FAHULLADÉK-BŐL VALÓ BENZINGYÁRTÁS KÉRDÉSÉT. Zürichből jelentik: A híres Bergius tanár egykori asszisztense O. Matter megoldotta a fahulladékokból való benzinyártás kérdését. Fűrészporból, falevélből és eddig titokban tartott vegyszerből új hajtóanyagot tud előállítani. Három kiló fából egy liter hajtóanyagot állíthat elő.

Ot hónap alatt több könyvet kapott a városi könyvtár, mint húsz év alatt

Háromszorosára szaporodott az olvasók száma

Nagyvárad. Saját tud.: A Teleki-utca nyíló, széles ablaktáblákon át szinte tavaszias fény szűrődik, a tágas és levegős terembe, amelynek falait csaknem a mennyezetig könyvek és iratok borítják. Könyvespolc keszrezi az irodából az olvasóterembe vezető utat is. Ennek a magas polcoknak árnyékában beszélgetünk Soós Andrással, a városi könyvtár jelenlegi vezetőjével. Az íróasztalon elintézett és elintézésre váró iratok, levelezések között a Nyugat legújabb januári száma fehérlik, egyelőre még felvágatlanul.

— Most kaptuk — mondja Soós András. Még csak a napokban jutottunk annyira, hogy a könyvek átvétele és elrendezése után a szükséges folyóiratokat is meghozassuk s beik-

SZOBROK

feszületek, rózsatüzek, plakettek, szentképek stb. legolcsóbb beszerzési forrása

Oberbauer A. Utóda

Magyarország legrégebbi temetőberendező és zászlóesztíró vállalata

Budapest, IV. Váci-utca 41. sz.

Alapítási év 1863. Tel. At. 83-3-44.

78 éves cég.

tassuk a közönség rendelkezésére álló olvasmányok közé.

Az első kérdés, amely a röviddel ezelőtt megnyitott városi könyvtárral kapcsolatban felvetődik kicsit „sablonos”, viszont a legtermészetesebb:

— Mikor és hány könyvvel nyílt meg Nagyvárad városi könyvtára, amely most egyike a legkomolyabb, legkifűnőbb felszerelt könyvtáraknak nemcsak a visszacsatolt területen, de az egész Magyarországon is?

— A könyvtárat — válaszolt Soós András — mint ismeretes, Hlatky Endre főispán, Nagyvárad város jelenlegi főispánjának, dr. Hlatky Endrének édesapja nyitotta meg 1912 szeptember 14-én. A könyvtárban akkor 8500 könyvet sikerült összegyűjteni...

— És most?

— Jelenleg több, mint negyven ezer könyv szerepel a nyilvántartásban.

— A trianoni békediktátum után — folytatja Soós András — 25 ezer könyv volt az állomány. Ezt a románok 10 ezer könyvvel — persze főként román könyvekkel — gyarapították. A visszacsatolás után tehát 35 ezer könyvünk lett volna, ezeknek egy részét azonban kiselejteztük.

— *Közzgyűjtemények Országos Felügyelőségének Erdélyi Osztálya*, mint ismeretes, a visszacsatolt területek valamennyi könyvtárát átvizsgálta, s Nagyváradon Jékely Zoltán kitűnő fiatal költő, *Áprily Lajos* fia járt ebben az ügyben s én vele együtt néztem át a könyvtárat, amelyet azután együttesen tisztítottunk meg a felesleges „termékektől”.

— Ezután már csak a portól kellett megtisztítani, hogy átadjuk az olvasóközönségnek. Ez az átadás örvendetes meglepetést hozott, nekünk is, a könyvtár tisztviselőinek, akik ugyancsak a szívünkön viseljük a magyar betű sorsát, de egyszersmint olvasóközönségünknek is. *A közönség kellemes meglepetését okozta, hogy több mint 10 ezer új könyvet talált, miután a Közzgyűjtemények Országos Főfelügyelősége alig néhány hónap alatt több könyvet küldött, mint amennyit a románok húsz év alatt utáltak ki részünkre.*

— A mi örömünk viszont az, hogy fáradtságos és felelősségteljes munkánk méltánylásra talált s *olvasóink száma immár háromszorosára szaporodott.*

Ezt a kijelentést szemléltető példával is illusztrálja a könyvtár olvasójában mutatózó forgalom. A kora délelőtti órák ellenére percenként jelentkeznek az olvasók, hogy részint a dekoratív olvasóteremben lapozgassák a kiadott könyveket, részint pedig hazavigyék a megkívánt olvasmányt.

Hogy melyek azok a könyvek, amelyek leginkább érdeklik az publikumot, ezt egyelőre nem merem megkérdezni. Az olvasók ízlése az utóbbi húsz év alatt a könyvtárak lezűléseivel párhuzamban erősen leromlott. *Az olvasókör vezetőinek feladata, hogy a könyvtár színvonalának emelése után a közönség ízlését is javítsa s a közepszerűnél jobb olvasmányok megkedvelésére is rákényszerítse azokat, akik most mohón vetik magukat a friss magyar könyvekre.*

Bizonyos, hogy Soós András aki a negyven ezer könyv átrendezésével és leltározásával már eddig is felbecsülhetetlen munkát végzett, tisztviselőtársaival együtt megfelel majd ennek a súlyos, de szép és talán mindenekfelett álló értékes feladatnak.

Sietve elbúcsuzom, hogy jómagam sem zavarjam tovább. Az ajtóban a postásba ütközöm: a Magyar Tudományos Akadémia újabb kiadványát hozza. A Nagyvárad Városi Könyvtár új erőre kapott s friss lendülettel vett szellemi életet percről-percre szüregel.

HORVÁTH IMRE

A német hatóságok sohasem tervezték a megszállt területek katonai kötelező lakosságának összeállítását

Vichyből jelentés a Havas: Nyilvánvalóan a közvélemény meglepetésére szánt híreszteléssel szemben, a franciaországi német katonai erők főparancsnoka közli a nyilvánossággal, hogy a német hatóságok sohasem tervezték a megszállt területek lakó 18—45 éves lakosság összeállítását.

Meghívó!

PAPP MARGIT lakberendező a Székely és Réti Erdélyrészi Butorgyár R. T. vezérképviselője, örömmel várja Ont vállalata helyiségében a Rimanóczy utca 8. szám alatt rendezendő **Interieur-kiállításának** ünnepélyes megnyitására. 1941 február 2-án déli 12 órakor.

RÁDIO

VASÁRNAP, FEBRUÁR 2.

Budapest I.

- 8.00 Ébresztő. Szózat. Hanglemezek
- 8.45 Hírek.
- 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a városmajori plebániatemplomból.
- 11.15 Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból.
- 12.20 Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
- 12.30 Székelyvárosi Zenekar. Vezényel Rajter Lajos.

Közben

- 13.00 „Rádiókronika.” Eimondja Papp Jenő.
- 13.45 Hírek.
- 14.00 Hanglemezek.
- 15.00 „Vízkarok tanulsága.” Lászlóffy Valdemár m. kir. műszaki tanácsos előadása. A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata.
- 15.30 Beszékart-zenekar. Vezényel Müller Károly.
- 16.30 „A táblabíróvilág költője: Berzsenyi.” Vitéz Bodor Aladár előadása. Közművelődési előadássorozat.
- 17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 Honvédműsor.
- 18.00 „Az ifjúság a gyermekért.” A Budapesti római katolikus egyházközségek hangversenyének II. része. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből.
- 18.45 „Február.” Babay József előadása.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 „Utazások a vörös postakocsin.” (Krudy Gyula emlékezete.)
- 20.20 Sporteredmények.
- 20.30 A Rádió Szalonzenekara. Közreműködik Marjay Erzsébet énekes. Vezényel Bertha István.
- 21.40 Hírek, időjárásjelentés.
- 22.00 Közvetítés a Sportch kávéházából. Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Utána kb.

- 23.25 „A dal napvilágra.” Hanglemezek.
- 24.00 Hírek.

Budapest II.

- 11.00 Kurina Simi cigányzenekara.
- 12.05 től 12.35-ig Levante rádióelőadás.
- 15.05 től 15.30-ig A Felten gyári Dalnok. Vezényel Kózdí Krón Géza.
- 18.00 Jáncllemezek.
- 18.40 „A jandék pulyka.” 2 Óreg és 1 lé. Nagy Lajos előszólásai.
- 19.00 Matus Pata zenekar. Vezényel Vincze Ottó.
- 20.00 Hírek.
- 20.15
- 20.20 Hanglemezek.
- 21.35 Időjárásjelentés.

A másy a hatos

szerelesei, avitást vállal
Rimanóczy u. 10 sz

HÉTFŐ, FEBRUÁR 3.

Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend Hanglemezek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 „Regényes utazás Hátszeg vidékén.” Fleolvasás.
- 10.45 „A magyar térkép születése.” Irta Joós F. Imre. Felolvasás.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás-jelentés.
- 12.10 Balalajka-zenekar.

Közben

- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
- 13.30 Szalonötös.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 Hanglemezek.
- 16.15 „A görög szobrászat.” I. rész Seta az athéni Akropolison, a perzsa véz előtt. Irta Erdélyi Gizella dr. Felolvasás.
- 16.45 Időjelzés időjárásjelentés, hírek
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven
- 17.15 „Sándor vagy Alexander Petőfi?” Halasz Gyula előadása.
- 17.30 Ki a hatszázezredik? A Rádió élet tarkaestje a hatszázezredik rádióelőfizető ünnepése alkalmából.

A szünetben kb.

- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.

Utána kb.

- 20.40 Az Operaház zenekara. Vezényel Fridl Frigyes.
- 21.40 Hírek, időjárásjelentés.
- 22.00 Közvetítés a Palatinus-szállóból Weidinger Ede szalonzenekari játsszik.
- 22.30 „A hatszázezredik rádióelőfizető ünnepének szüneti mondóvitéz Somogyváry Gyula. Közvetítés a Debrecen-terem „Hortobágyi” különterméből. Beszélt Lengyel József dr.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven.

Utána kb.

- 23.30 Közvetítés a Kakuk-étteremből. Lovasi Ferenc cigányzenekara muzsikál.
- 24.00 Hírek.

Budapest II.

- 18.30 „Olasz századok.” I. rész: A Ducgento. Irta Huszti Dénes dr. Felolvasás.
- 19.00 Debussy. g-moll vonósnégyes. (Capet-vonósnégyes.) Hanglemez.
- 19.30 Német nyelvoktatás Szentgyörgyi Ede dr. előadása.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 Országos Postászenekar Vezényel Eördögh János.
- 21.10 „Miért kell a mai nőnek pénzt keresni?” Dr. Takaróné Gáll Beatrix egyetemi m. tanár előadása.
- 21.40 Időjárásjelentés.

Beszámoló a vármegye szociális szervei- nek nagy munkájáról

A Nép- és Családvédelmi Alap lesz az Erdélyi Szociális Szervezet és a Közjóléti Szövetkezet jogutódja

Nagyvárad. Saját tud. Biharvármegye trianoni részén az 1940-ik év májusában alakult meg a Közjóléti Szövetkezet, célja a vármegye területén gazdaságilag nehéz sorban élő lakosság támogatása, anyagi felemelése és önálló egzisztenciák teremtése. A Szövetkezet, dacára a kezdet nehézségeinek és az 1940-es év eseményeinek, melyek nagyon sok tekintetben hátráltatták a rendes gazdasági fejlődést, szép eredményeket ért el. Az árvízjárok következtében megromlott házak javításához kölcsön formájában segítséget nyújt, az állatállomány növelése és mentesítése érdekében tenyészállatokat asztal széljé az arra érdemes lakosság között, tengeri górért épít, hogy a gazdaközönység tengeri termésének azt a részét, amit tavasszal magasabb áron vélt értékesíteni, szakszerűen tárolhassa és őriztethesse, az 1941. év tavaszán meginduló nagy közmunkák munkabéreiért kiegészítésére nagyobb mennyiségű szalonnát vásárol és azt közraktárakban tárolja, a napi munkabér egy részét természetben kivánja juttatni, ami nagy segítséget jelent az olcsóbb áron vásárolt szalonna felhasználásával. Az 1940-ik év őszén 70.000 pengőt bocsátott az ér-

mek étkeztetési akció a vármegyének a trianoni részén indul meg a kb. 2500, 3—11 éves gyermek étkeztetése látszik szükségesnek 100—120 napon keresztül. A 120 napos étkeztetési időszakra naponként és személyenként 30 filléres bruttó költség alapulvételével számított szükséglet 90.000 pengő. Az összeg felerészét a kormányzat államszegélyként utalja ki, a másik részről a törvényhatóságnak kell gondoskodnia, még pedig insz-járulékból és a társadalom áldozatkészségéből juttatott pénzbeli vagy természetbeni adományokból.

A visszatért területen az Erdélyi Szociális Szervezet indított gyermekétkeztetési akciót, még pedig a következő helyeken: Erőműlyfalva köz-

seben 130 gyermek részére, Hegyközüjark községben 36 gyermek részére. Azonkívül Biharfélegyháza telepese községben a teljesen miniszter telepesek részére népkonyhát állított be 190 személlyel. Öt különböző járárszékhelyen készített a helybeli kisiparosokkal összesen 7500 pár cipőt, amelyeket részben a sokgyermekes családok gyermekei részére teljesen ingyen, részben pedig térítés ellenében a munkaképes felnőttek részére juttat. Január hónapban 3000 mázsa burgonya került kiosztásra az insz-gesek között, egyenes visszatérítés mellett. Az utóbbi időben ismét 5000 pengő értékben folyósított kamat-

mentes kölcsönöket a kisiparosok részére és 10.000 pengő értékben agazdák részére állatokat juttatott. A menekült telepesek részére 15.000 pengő értékben készített bútorokat a helybeli kisiparosokkal, amit a telepesek 10 éves visszafizetésre kapnak meg. A mezőgazdasági felszereléssel nem rendelkező telepesek pedig a tavaszi munkák elvégzésére kb. 30.000 pengő értékben állatokat és gazdasági felszereléseket kapnak, amit szintén hosszúlejáratú kölcsön formájában térítenek vissza. A Szervezet traktorai közül a tavaszi munkálatok idejére 12 traktort társas boronával szerelnek fel, 7-et cséplőgarnitúrával, 7-et pedig takarmányozó géppel és tengeriszár-tépp géppel.

Rövid időn belül minden remény megvan arra, hogy a m. kir. Kormány által ujonnan felállított Nép- és Családvédelmi Alapban úgy a Közjóléti Szövetkezet, mint az Erdélyi Szociális Szervezet beolvasszást nyer és így az egész vármegye területén egy Szociális Szervezet, a Nép- és Családvédelmi Alap fog működni az eddigi két intézmény helyett, mint azoknak jogutódja.

FELJEGYZÉSEK

Különös figyelmet érdemel Hitler beszédének az a része, amely a zsidósággal foglalkozott. Különös nyomtatékat ad ennek a figyelemnek az, hogy maga Hitler pontos dátumokra emlékeztetett, mikor ugyanabban a kérdésben bizonyos kijelentéseket tett, Hitler több beszédében hangoztatta a német nép békevágyát, egyezkedési szándékát. Ennek a békevágyának és egyezkedési szándékának őszinteségét nem nehéz bebizonyítani.

Amikor két fél egyezkedik, mind egyik fél el akar érni valamit bizonyos áldozatok árán. A német népnek nem volt miről lemondania. Esetleg követeléseit csökkenthette és ez lett volna részéről az áldozat. A másik oldalon pedig engedni, adni kellett volna, mert volt miből, sőt egyáltalán csak ott volt miből. Egy pillanattal úgy látszott, hogy sikerül a megegyezés.

Ha Hitler békét és megegyezést felajánló beszédeiben mindig kijelentette a nemzetközi zsidóság szerepét, ezt csak azért tette, mert ennek állott egyedül érdekében megakadályozni a békét és a megegyezést. Azért hangoztatta a német nép vezére oly nagy nyomatékkal előző beszédeiben és azért emlékeztetett most rá ismét pontosan: ha pedig a zsidóság újra háborút szít Európában népei között, akkor végérvényesen elfájtotta szerepét Európában és erre a kérdésre az újárendezésnél végleges pontot tesznek.

Kemény, határozott szavak. Valóban megérdemlik, hogy a zsidóság fontolóra vegye őket. Mert nem tagadhatják, hogy az angol, amerikai és francia politikára gyakorolt majdnem kizárólagos befolyásuk volt szinte egyedüli oka annak, hogy ma a világ különböző pontjain rettenetes háborúk dúlnak.

Csodálatos az az elutasító álláspont, amelyre a zsidóság kezdettől fogva helyezkedett Hitler politikájának nemzetközi vonatkozásaival szemben. Pedig, ha jól megfontoljuk, a zsidóság szempontjából csak

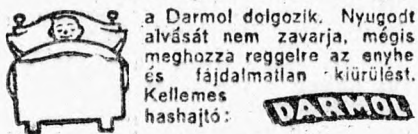
ezekben a német elgondolásokban található reális, politikai jövőt biztosító zsidó célok. Összegyűjteni a világ zsidóságát, országot, államéletet biztosítani annak a népnek, amely minden világművelő és minden siker dacára mégis csak hontalan, mindig csak üldözött maradt; lehetőséget nyújtani számukra arra, hogy államkulturát, civilizációt építsenek és sajátos népiséggel gazdagítsák a nagy világ-összhangot: olyan célkitűzések ezek, amelyeknek megvalósítása minden igaz zsidónak életfeladata kell, hogy legyen.

Mi mindent el lehetett volna kerülni már eddig is, mennyi hiábavaló szenvedéstől, gyűlölködéstől, viszálytól, s talán háborútól is menekült volna meg a világ, ha a zsidóság egy ösztönös fordulattal Hitler politikai zsenije felé fordul, a németek oldalára áll és mellettük harcolja ki magának helyét az új világban? Sokan talán mosolyognak ezen. De ha jól megfontoljuk, sokkal több reális elem van ebben az elgondolásban, mint abban a szélmalomharcban, amelyet a zsidóság Hitler ellen folytat. Mert sohasem állhat ki nyíltan a maga nevében. Mindig trójai falovat kell keresnie — hívják azt Churchillnek, Rooseveltnek, demokráciának — hogy szembeállhasson ellenfelével. Közben pedig szembekerül minden más néppel, amely a német utmutatás nyomán zsidóság nélkül, sőt illene akarja berendezni nemzeti és szociális életét.

A kérdés ma már tal van azon a ponton, amelyről még vissza lehetett volna fordulni. Kár, hogy a zsidóság körében nem támadtak ezekben a kritikus években olyan nagy vezérek, mint Theodor Herzl, vagy Ascher Ginzberg volt. Kár, hogy egy zseniális ötlettel de mindenestre jövőbe sejtő ösztönnel nem végezték el a nagy fordulatot. Ma minden bizonnyal jóval előbbre lennének az új világ felépítésében.

(P. I)

Amig 'On alszik

a DARMOL dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az anyha és a tájékozódás kiürülést. Kellemes hashajtó.

DARMOL

dekelt községek rendelkezésére, belvizek lecsapolására és elvezetésére, ezzel kettős célt érve el, egyrészt az árvízveszedelem megszüntetését, másrészt, fegyvergyakorlatra bevonult lecsapoló katonáknak munkát igyekszik biztosítani.

Az elmúlt év őszén visszatért vármegye megszállás alatt lévő területeinek egy része. Ezen a területen a múlt évi elnyomás után, égetően sürgős segítségre volt szükség. A magyar állam életre hívta az Erdélyi Szociális Szervezetet, s a Szervezet nagyfokú rugalmasságánál fogva könnyen tud alkalmazkodni a mindennapi élet szükségességeihez. Rövid idő alatt teljesen beszervezi a visszatért területet és a legkülönbözőbb szociális munkák kezdeményezésével igyekszik a vármegye lakosságát a tél nehézségein átsegíteni.

A vármegye trianoni terület lakosságának kereső, illetőleg munkaképes részének megfelelő keresethez juttatását szolgálták a vármegye területén már meginduló és az időjárási viszonyok javulásával a jövőben megvalósításra kerülő közmunkák, ezzel kapcsolatban kerül ledolgozásra a vármegye területén leszerelt és aratás nélkül maradt katonák között kölcsönként kiosztott 280 ezer pengő ellenértéke is. Ezekkel a munkákkal párhuzamosan gondoskodás történt a nemkeresők, a gyermekekről is, még pedig étkeztetés formájában. Ezt a célt szolgálja a Zöldkereszt tej- és cukorakció mellett az étkeztetési akció. A gyer-

Közszükségleti cikkek, nincs hiány a vármegyében

Megelőző intézkedések a tavaszra várható zsirhiány kiküszöbölésére

Nagyvárad. Saját tud. Mint a vármegyházáról értesülünk, az utóbbi hetek során a vármegye lakosságának elsődrendű szükségleti cikkeivel való ellátása egyre normálisabb körülmények között folyik.

Körülbelül harmincöt községből jelentettek liszthiányt s a vármegye révén ezek a községek egyenkint 10—15 tonnás lisztszállítmányhoz jutottak. A petróleummal és a cukorral való ellátás az egész megyében zavartalan. A tavaszra várható zsirhiányra már jóelőre felkészül a vármegye s megteszi a megelőző intézkedéseket. Így több nagy gazdasággal megbeszélést folytattak abban az értelemben, hogy ezekben a gazdaságokban a megye szükségét szenvedő községei számára hízókat neveljenek. A hízlalásra szükséges takarmányt valószínűleg a földművelésügyi minisztérium illetékes szervei fogják a hízlalókat rendelkezésére bocsátani.

Ami a vármegye tüzfűtését illeti a most visszatért részeken most már van annyi levágott tüzfűtészlet, ami elég lesz abban az esetben, ha a tél nem lesz túl szigorú, vagy túl hosszú. A vármegye anyaországi részében az utóbbi hetekben a vasúti és szállítási korlátozások miatt mutatkoztak nehézségek a tüzfűtálásban. Ezek a nehézségek azonban fokozatosan kezdenek megszűnni.

SZÍNHÁZ

Ertekezlet a színházválság kérdésében

A színháznak művészibb, színvonalasabb előadásokat kell brztosítani. — Mozgalom indul a közönség megszervezésére

A színházválság ügyében dr. Soós István polgármester péntek délutánra értekezletet hívott egybe. Az értekezleten jelen volt: Bartsch Sándor igazgató, Békely László szerkesztő, Daróczi Lajos szerkesztő, dr. Demetrovics Elek bankigazgató, Hasznos Imre kereskedelmi iskolai igazgató, dr. Krüger Jenő ügyvéd, dr. Marisa Dénes kir. tanfelügyelő, dr. Némethy Gyula kanonok, a Szigligeti Társaság elnöke, dr. Szalay Elemér okleveles zenetanár, Szathmáry Endre igazgató-karnagy, Tabéry Géza szerkesztő, továbbá dr. Gyapay László helyettes polgármester, dr. Horváth György rendőrfőtanácsos, dr. Thury László városi tiszti főügyész, Rehák Tamás főzoltóparancsnok Bakó István városi mérnök és dr. Dalló Gyula tanácsnok.

Az értekezlet behatárolta megvitatott ügy társadalmi, mint művészi szempontból a színház válságos helyzetét és több mint másfélórás tartó vita után dr. Soós István polgármester az értekezlet eredményét a következőkben foglalta össze:

A színház művészi színvonala érdekében az értekezlet ajánlja a következő műsor összeállítását, jó prózai előadásoknak esetleg csere útján való bevezetését, ifjúsági előadások rendezését. Az értekezlet a színház művészi színvonalának emelésének érdekében a színházat megfelelő erkölcsi és anyagi támogatásban kívánja részesíteni és ennek érdekében széleskörű propagandát fog indítani. Ebből a célból felkéri az értekezlet a város polgármesterét arra, hogy lépjen érintkezésbe az összes négyzetek vezetőivel, hogy társadalmi úton helyezzenek el megfelelő számú jegyfűzetet, illetve gyűjtsenek bérleteket. Felkérte az értekezlet dr. Demetrovics Elek bankigazgatót, hogy a helybeli pénzintézeteket és iparvállalatokat személyesen keressék fel bérletek válása és a tisztviselők részére jegyfűzetek beszerzése érdekében. Felkérte az értekezlet a város polgármesterét, hogy keresse meg az összes helybeli hatóságokat, hivatalokat, intézményeket és az intézetek vezetőit abból a célból, hogy a színházügyet támogassák. E megkeresésben az értekezlet kerte a kedvezmények közlését is. Ajánlotta az értekezlet a színház igazgatójának, hogy a hatóságok propagandá kifejtésére és a társadalom széles rétegeinek megszervezése érdekében sürgősen alkalmazzon megfelelő színházi titkárt.

Végül felkérte az értekezlet a szin-

gazgatót arra, hogy a színház műsorgetvezetét előzetesen mutassa be a város polgármesterének. A műsortervezet elbírálására az értekezlet a város polgármesterének elnöklete alatt a következő tagokat küldi ki: Bartsch Sándor kereskedelmi iskolai igazgató, Békely László szerkesztő, dr. Dalló Gyula városi tanácsnok, Daróczi-Kiss Lajos szerkesztő, dr. Szalay Elemér okl. zenetanár és dr. Tabéry Géza szerkesztő.

A színházi iroda közleményei:

— **Judith kapitulál.** Vasárnap délután 4 és este háromnegyed 8 órakor és hétfőn este háromnegyed 8 órakor. Ságody József és Illiczy László kiváló, előreláthatóan nagyszerű zenés vigjátéka a Judith kapitulál-nak szombat este előadása után a közönség egy kellemes est mulatással töltheti a színházból. Tihanyi Vilmos rendező rendezése, a vadonatúj díszletek, a szép toalettek, a szereposztás-mind-mind olyanok, hogy az igazi nagy siker még csak ezután következhet, a budapesti színpadon. A Judith kapitulál főszerepeit Jurik Lea, Komlós Juci, Rappert Dóci, Horváth Meci, Borsos Manci, Molnár Ivan, Berengh Béla, Nagy Ferenc, Bihari Zoltán, Lendvay József játsszák. Szombat este, vasárnap délután 4, vasárnap este és hétfő este lesz a színház műsorán a Judith kapitulál nagyszerű zenés vigjáték.

— **Hamburgi menyasszony** — **kedden este filléres helyárrakkal.** Vincze-Kulányi világsikerű nagy operettjének a Hamburgi menyasszonynak első esti filléres helyáru előadása kedden este háromnegyed 8 órakor lesz a felújító előadás parádés szereposztásában, filléres helyárrakkal. Minden földszinti jegy 80 fillér, minden emeleti jegy 50 fillér, páholy 5 személyre 4 pengő.

— **A m. kir. Operaház és a Városi Színház tagjainak vendégfelleptével a szezon első operastije lesz szerdán este a Szigligeti színházban. Szinrekerül Rossini vigoperája a Sevillai borbély.** Közreműködnek Szabó Ilonka, dr. Dalnok Viktor, Csoka Béla, a m. kir. Operaház tagjaival, valamint Rácz Tilda, Szóts D. Péter, dr. Sándor István, a Városi Színház tagjai. Rendező Szóts D. Péter, vezényel Szathmáry Endre. Nagy kórossal, kiegészített zenekar. A szerda esti operaelőadás felemelt helyárrakkal lesz megtartva, amelyre jegyek elővetelben már válthatók a színház pénztáránál

Heti műsor:

Vasárnap délután 4 órakor **Judith kapitulál.** (Másodszor).

Vasárnap este háromnegyed 8 órakor: **Judith kapitulál.** (Harmadszor).

Hétfő este háromnegyed 8 órakor: **Judith kapitulál.** (Negyedszer) B. bérletben.

Kedd este háromnegyed 8 órakor: **Hamburgi menyasszony.** Filléres helyárrakkal.

Szerda este háromnegyed 8 órakor a budapesti m. kir. Operaház és Városi Színház tagjainak vendégjátéka. Szinrekerül: **Sevillai borbély,** 3 felvonásos

vigopera. Közreműködnek: Szabó Ilonka, Rácz Tilda, dr. Dalnok Viktor, Csoka Béla, Szóts D. Péter, dr. Sándor István. Rendező Szóts D. Péter. Vezényel Szathmáry Endre. Kiegészített zenekarral. Nagy kórossal. — Felemelt helyárrakkal.

Csütörtök délután 4 órakor: **Hamburgi menyasszony.** Filléres helyárrakkal.

Csütörtök este háromnegyed 8 órakor: **Erzsébet.** Filléres helyárrakkal. — Majláth Máriaival a címszerepben. Pénteken a Szigligeti színház eredeti

APRÓHIRDETÉSEK

szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Lakás

BIHAR VARMEGYE törvényhatósága hivatali helyiség céljaira keres egy 12-15 szobás lakást, vagy különálló épületet, lehetőleg a város központjában azonnali bérbevételre. Cim: Vármegyeháza, alispáni hivatal, emelet 6. számú ajtó. 605

5-8 szobás lakást keresek központban, akár azonnalra, 5 szobás lakást Beóthy utcán kiadok. — Dr. Devid, Beóthy u. 41. szám. Telefon 24-04. 649

Kiadó 4 szobás magánház. Érdeklődni Lakatos szücsület, Szachenyi tér 6. szám. 640

Szobás, konyhás házeladó Püspöki úton. Értekezni: Imre u. 4. Szent János utca melletti csajaja. 661

Különre

Magyar urnők kabataikat, ruháikat Magyarinnal varratják, Katolikus Kör épületben. 676

Denaturált szesz kapható a Vegyi és Élelmiszeripari r. t., Mátyás Király ut. 72-84. sz. alatti telepen. 693

Német nyelvtanfolyamra (Bernitz módszer) még lehet jelentkezni. Karl Gross, Bazár épület, Japport felett. 694

Trafik berendezés helyiséggel együtt átadó. Szent János utca 9. 696

Számítástan tanárnő, felsőbbosztályosok előkészítését is vállalja. — Szacsavay u. 7. 682

ÜGYFELEMLÉNEK 35 000 pengő értékű bérházat keresek. Ajánlatokat dr. Dobay Kálmán ügyvéd Ritoók-utca 22. Telefon 44-15. 674

CSABÁK Annát keresi nővére Csabák Aranka. Bővebbet Nagyváradi Sorompó-utca 19. 668

Izletes házikoszt kiadóásra és bentékezésre kapható. Csáky u. 43. (volt Körös utca). 697

Adás-vétel

Szaz hl. asztali óbor eladó. Róm. kath. püspökség pincészete

Aranyat, ezüstöt, ékszer magas áron veszek. Haslinger ékszerész Rákóczi ut. 8. 545

Eladó: Szaniszló utcában két utcara nyíló telken épült kertes családi ház, áll: 5 szoba, fürdőszoba, konyha, kamra, előszoba és üvegezett folyosóval. Kizárólag csak komoly vevőkkel tárgyalok. Értekezni lehet: Szaniszló u. 67. sz. (rég. 61. sz.) Háztulajdonosnál. Ügynökök kizárva. 691

Új deszka épület cseréptetővel, 8-as Nikolson cséplő kazán, 3000 kgr. hidmérleg, 2 és fél colos centrifugál szivattyú, gépszijak, bála prések, kötélverő gép, 250 darab fargott tölgy- és fenyőgerendák, 250x12x12 méretben jutányos áron eladó. Tóvisháti, Bihar-szentandrás. 656

Modern hálószobák kaphatók asztalosnál. Tanuló fizetéssel felvétetik. Szent István tér 5. (volt Templom tér). 678

Komplett háló és két férfinő varrógép eladó. Dumitru Pompei 83. 684

Ramlinger István

női fodrász mester. Bazárépület. (ismétra régi helyén.) Alapítva 1899

Hajfestés, dauer, vas- és víz-hullám, parókakészítés.

bemutatója. Szinrekerül: Csurka Péter 3 felvonásos színműve: a **Kisiklás.** Majláth Mária és Sármasz Miklós, a színház újonnan szerződött tagjainak felleptével. A: bérletben.

Aranyat, ezüstöt, brillantot megdrágábban veszek. Herbst ékszerész, Rákóczi ut. 3. Ora. ékszerjavításokat olcsón vállalok. 503

Eladó bérház a főutca közelében. — mely áll 1 szobás, 2 szobás és 4 szobás, teljes komfortos lakás, nagy udvarral, baromfi tenyésztésnek és ehhez hasonlónak is alkalmas. Több kisebb és nagyobb házak is eladók. — Érdeklődni: Tatayné, Szigligeti utca 12. volt 8. ajtó 2. 695

Eladó keményfa háló modern konyha-butor olcsón. Péter u. 17. 679

3 lámpás Orion rádió anyagi viszonyok miatt eladó. Gilányi utca 10. 675

Piacon Németh-féle cukorka bódé eladó. 677

Haláleset miatt a szalárdi fürdő eladó. Ecsediné, Nagyváradi, Teleki utca 52. szám. 689

ELADÓ magánház, háromszobás, hallos összkomfortos, parkirozó udvarral Pál-utca 14. (Bunyitay-ligetben.) 673.

HENTES üzlet, teljes berendezés és berendezési tárgyak eladók Gyár-utca 43. 665.

TELJES fűszerüzlet berendezés jó állapotban eladó. Cim a kiadóhivatalban. 666.

Gyönyörű faragott, komplett ebédő teljesen jó állapotban eladó. Cim Tuzoltó utca 1. félemelet 6. szám. 663

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Állást keres

Keresztény középkorú jobb nő, ki jól főz, házvezetőnek menne vidékre is. Kissné, Pitagora utca 37. 685

Szegedi felsőruha varrónő házakhoz ajánlkozik. Otthon is vállal munkát jutányos árt. Csengeri u. 22. kapu alatt balra. 506

Állást nyec

Tanuló leányt fizetéssel felveszek. D'or Illatszertár, Rákóczi ut. 18. 690

Felveszek mindenestől szobalányt, vagy bejárót. Csak jó bizonyítvánnyal jelentkezhet. Csáky István utca 5. Dr. Kissné. 692

Napszám vincellért keres (az Aranyoldalra) Molnár, Hitler utca 44. szám. 688

Éjjeliőr felvétetik. Husiparosok Szövetsége. Közvágóhid. 687

Kiifutót és tanuló felvesszünk. Csáky u. 1. cipőgyár. 683

Intellektuel urakat és hölgyeket keresek egy mindenképpen hozzájuk méltó munka elvégzésére, igen szép kereseti lehetőség mellett. Szíves részletes ajánlatokat csak olyanoktól kérek, akiknek a kereskedelmi tevékenység nem derogál. „Munka” jelgére.

Kiutó fiut felvesz Mezey fűszerüzlet, Szent László tér. 631

Kiadótulajdonos:

SENET LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: **Felolós kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc**
Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyváradi, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár

Képeretezés

Melegágyrámák és üvegek

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13